

KIMBI PEDAGÓGIAI PROGRAM

KIMBI ÓVODA

1121 Budapest, Tálya utca 22.

OM: 034501

Hatályos: 2025.09.01

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalom

HATÁLYOS: 2025.09.01	1
JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	5
BEVEZETŐ - AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJÁRA ÉPÍTVE	6
HELYZETKÉP	7
Az óvoda adatai.....	7
Az óvoda bemutatása.....	7
Az Óvoda működése.....	9
INTÉZMÉNYKÉPÜNK, JÖVŐKÉPÜNK.....	9
Hitvallás.....	9
Óvodai nevelésünk alapelvei	10
Gyermekkép	11
Pedagóguskép.....	11
Óvodakép	12
AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	13
EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS.....	14
Környezettudatos magatartás alakítása	15
Gondozás.....	17
Egészségfejlesztési program	18
ÉRZELMI, ERKÖLCSI, ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	20
Érzelmi nevelés	20
Erkölcsei nevelés.....	20
Közösségi nevelés.....	21
Szokás- és normarendszer	22

Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok	22
Gyermekevédelem.....	22
Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése.....	23
Sajátos nevelési igényű gyermekek integrálása, nevelése, fejlesztése (SNI)	23
Autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek.....	25
Egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek	26
Beszéd fogyatékos gyermek	26
Érzékszervi (látás) fogyatékos gyermek.....	27
Hallássérült gyermek	27
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése, nevelése (BTMN) 28	
Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek nevelése	29
Ételallergiás, ételintoleranciás gyermek:.....	29
Tehetségtámogatás	30
 ANYANYELVI NEVELÉS	 32
 AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	 33
Személyi feltételek	33
Intézményi munkaközösség feladatai.....	34
Gyakornokok mentorálása.....	34
Nevelő és munkatársi értekezletek	35
Továbbképzések, tanfolyamok	35
Minőségpolitikánk célja	35
Óvodaválasztás, befogadás.....	37
Tankötelezettség feltételei	38
Az óvoda kapcsolatai	40
Család.....	40
Bölcsőde.....	41
Iskola.....	41
Kerületi intézmények és szakemberek	41
Kapcsolat a fenntartóval	42

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	42
Játék	43
A játék feltételei.....	44
Alkalmazott játékfajták.....	46
Verselés, mesélés	48
Ének, zene, népi játék, tánc	51
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	53
A külső világ tevékeny megismerése	55
Mozgás	58
Spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység	59
Szervezett mozgásos tevékenység.....	59
Irányított mindennapos mozgás.....	61
Munka jellegű tevékenységek.....	62
Tevékenységben megvalósuló tanulás	63
Javaslat a heti tevékenységekre (kiscsoportban kezdeményezésekre):.....	64
A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére	65
ÖSSZEGZÉS.....	68
LEGITIMÁCIÓS ÉS ÉRVÉNYESSÉGI ZÁRADÉK	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.

Jogszábaíyi háttér

PP jogszábaíyi háttere:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény (Nkt.)
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet - a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- ***A Kormány 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet***
- 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet - a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- Nevelőtestületi határozatok
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet - a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2012. évi I. törvény - a munka törvénykönyvéről
- 2011. évi CXII. törvény - az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

Bevezető - az Óvodai nevelés országos alapprogramjára építve

A KIMBI Pedagógiai Program az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épül, mely szabályozza és meghatározza az óvodákban folyó pedagógiai munkát. Az óvodai nevelőmunka alapelvei közül az egyik legfontosabb a **gyermeket megillető jogok** betartása. A gyermeket gondoskodás és **különleges védelem** illeti meg, hiszen életkorából adódóan nem tudja jogait érvényesíteni. A nevelés segítse a **személyiségének fejlődésében** és egyéni **képességek kibontakoztatásában**, figyelembe véve a fejlődését befolyásoló tényezőket, mint például a genetikai adottság, érés sajátos törvényszerűségei, spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttese.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvodának csak kiegészítő, és adott esetben hátránycsökkentő szerepe van.

Az Alapprogram legfőbb alapelvei közé tartozik a **gyermekközpontúság**, és érzelmileg biztonságot nyújtó **szeretetteljes környezet** az intézményekben. Az óvodában folyó nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, és minden tevékenységet az ő érdekükben és értük tesszük.

Az óvodának mással nem helyettesíthető funkciója és alapelve a **játékközpontúság**. Az egész napra kiterjedő szabad játék szerepének megerősítése is segíti az óvodás korú gyermek életkorához való alkalmazkodást, melyen keresztül a leghatékonyabb formában történhet a gyermeki személyiség kibontakozása, egyéni ütemben történő fejlődése.

Az óvodai ellátásban való részesülés az **egyenlő hozzáférés** biztosításával történik. Minden gyermeket - legyen, a sajátos nevelést igénylő, beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő, halmozottan hátrányos vagy nemzetiséghez tartozó gyermek - a magyar állam egyaránt biztosítja az óvodai ellátását, tehát a közszolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető. **A nemzetiséghez tartozó gyermekeknek** óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

Az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása során az **egyenlő bánásmód** elve is érvényesül. A gyermekek **egyéni képességüknek megfelelő legeredményesebb** fejlesztésben részesülnek, figyelembe véve különböző érési ütemüket, és segítve a beilleszkedést az új környezetben.

Az **óvodai nevelés célja**, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a különleges bánásmódot igénylő gyermek ellátását is). Az óvodai nevelés gyermekközpontú, szeretet, tisztelet és megbecsülés jellemzi,

befogadó, ennek megfelelően, **a gyermeki személyiség kibontakoztatására** törekszik, biztosítva minden gyermek számára **az egyenlő hozzáférést**, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos **előítéletek lebontását**.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében **gondoskodik a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot** nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről. A testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi és közösségi nevelés során figyelembe veszi az életkor és képesség különbözőségeit. A nevelés áthatja a teljes óvodai életet, mindezt a **mással nem helyettesíthető, játék** tevékenységében valósítja meg. Biztosítja a gyermekek egészséges fejlődését és teljes személyiség fejlődését, személyi és tárgyi feltételekkel együtt.

Az intézmény óvodai nevelő munkáját tartalmilag a saját pedagógiai program határozza meg, az Alapprogram és a törvényi szabályzók figyelembevételével. A KIMBI Program célja az óvodánkba járó gyermekek harmonikus, sokoldalú fejlesztésének elősegítése, személyiségük értékeinek erősítése. Hisszük, hogy közösségünkben – mint kristályok – csiszolódnak, jellemük a nevelésünk által több lesz, hiszen az erős jellem több mint egyszerű személyiség tulajdonság.

Helyzetkép

Az óvoda adatai

Intézmény neve: **KIMBI Óvoda**

Címe: 1121 Budapest, Tállya utca 22.

Elérhetősége: +36/1/375-2521; +36/70/682-5621

Email: kimbi.ovoda@hegyvidek.hu

ovodavezeto.kimbi@hegyvidek.hu

www.kimbiovi.hu

Az óvoda fenntartója: Budapest, Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat

Cím: 1126 Budapest, Böszörményi út 23-25.

A KIMBI Óvodában folyó nevelés nyelve: magyar

Az óvoda pedagógiai programját a nevelőtestület bevonásával az óvoda igazgatója készíti, és a fenntartó hagyja jóvá.

Az óvoda bemutatása

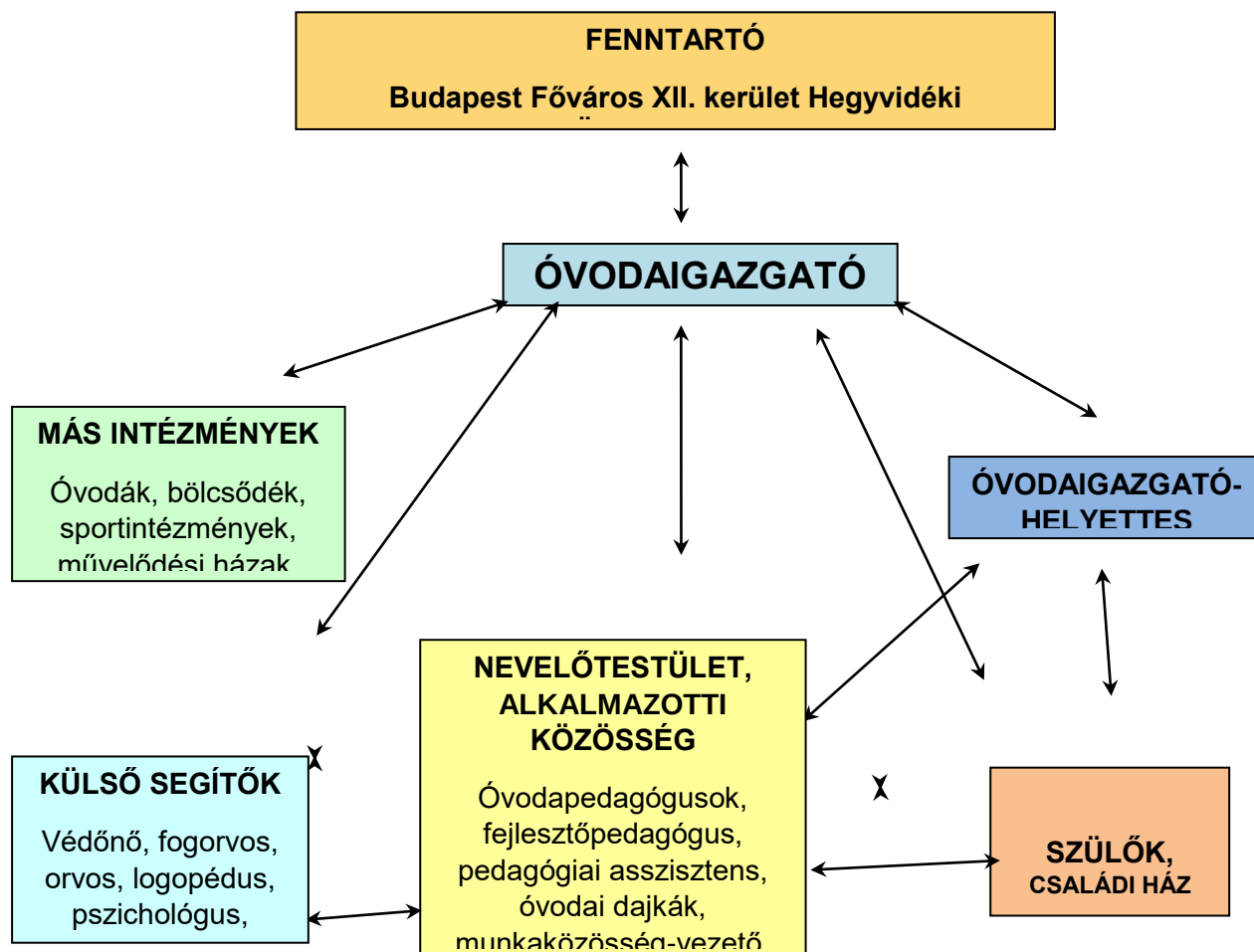
A KIMBI Óvoda, a budai hegyvidék egyik legszebb részén Mártonhegyen, a Tállya utca és a Méra utca kereszteződésénél helyezkedik el. Az 1983-ban épült építészeti Nívó-díjas épület az Európai Unió által kiírt pályázati forrásból és a fenntartó önkormányzat támogatásával 2013-ban kibővült, azóta hét csoporttal működik. Felszereltsége és udvara a legmagasabb partneri igényeket is kielégíti.

Udvarunk a szabványoknak megfelelően kialakított játékterekkel és eszközökkel, udvari

foglalkoztatókkal felszerelt, ősgesztenyés parkban került kialakításra. A kert kialakításánál elsődleges célunk volt a hangulatos, nyugodt játékterek, teraszok, udvari foglalkoztatók biztosítása az egész napos nevelő munkához. Az óvoda kertjében található Madárbarát tanösvény lehetőséget nyújt a természetvédelem iránti fogékonyság megalapozásához, az egyedi tervezésű "Mezítlábas-ösvény" a gyermekek prevenció és lábboltozat erősítő, valamint a mindennapos tornához is segítséget nyújt a melegebb napokon. Különálló tornatermünk és többfunkciós termünk nemcsak a sportolásra, tevékenységek megtartására kiváló, hanem hagyományaink, ünnepélyeink meghitt színteréül is szolgálnak. A csoportszobák hangulatos, teraszkapcsolatos kialakítása, a csoportszobai játék- és fejlesztőterületek felszereltsége, a napi tevékenységeket szolgáló eszközfelszereltség minden igényt kielégítő.

Az Óvoda működése

Intézményképünk, jövőképünk

Hitvallás

Valljuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége és ebben a KIMBI Óvoda kiegészítő, adott esetben hátránycsökkentő szerepet vállal.

Nevelésünk központjában a gyermeki kíváncsiságból eredő tapasztalatszerzés, valamint a gyermekek szeretetteljes gondoskodásán és különleges védelemén alapuló, a gyermek, mint fejlődő személyiség, elsődleges szempontként meghatározott, tervezett pedagógiai munka áll. Tervezésünk alapelemei a harmónia, dinamika, tökéletesség, egyensúly, tehetségtámogatás, felzárkóztatás.

A fentieket lépésről lépésre, a sajátos fejlődési ütem támogatásával, az egyéni szükségletek és specialitások figyelembe vételével kívánjuk megvalósítani.

Szeretetteljes, a gyermekek érdekein, jogain alapuló, a családdal együttműködő óvodai nevelésünk célja:

- Egyenlő hozzáférés biztosítása minden gyermek számára;
- Egészséges életvitel, prevenció, mozgás lehetőségének biztosítása;
- Az óvoda hagyományaira épülő viselkedési kultúra átadása;
- A gyermek egyéni üteméhez igazodó fejlesztés;
- Folyamatos megfigyelések alapján a fejlődés dokumentálása az oviKRÉTA felületén;
- A sajátos nevelési igényű gyermekek közül az alapító okiratunk által is meghatározott, integráltan nevelhető gyermekek befogadása, fejlesztése;
- Szabad játék előtérbe helyezése;
- Tehetségek támogatása;
- Élmény nyújtásával tevékenységre épülő tanulás;
- Környezettudatos magatartás megalapozása, fenntarthatóságra nevelés;
- Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység biztosítása napi 45 percben a tankötelessor előtt álló gyermekek részére, differenciált feladatokkal, egyéni terhelhetőség figyelembevételével, az iskolai előrehaladáshoz szükséges képességeik és készségeik fejlesztése érdekében.
- A nemzetiséghez tartozó, valamint hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek részére kultúrájuk, hagyományaik megismerése, önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése és társadalmi integrálás lehetőségének biztosítása.

A fenti hitvallást elfogadó nevelőközösség vállalja, hogy feladatainak összehangolásával, az óvodapedagógusok egyéniségének, személyiségének teljes kibontakoztatásával, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja szerinti óvodai nevelésben is megjelenő különböző – köztük innovatív – pedagógiai törekvésekkel, az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülésével, elkészített pedagógiai program alapján éri el célját mely, megkötések csak a gyermek harmonikus fejlődésének és a gyermeki érdekek védelmében tartalmaz.

Óvodánk kiemelt feladatának tekinti **az egészséges életmódra való nevelést**, kiemelt fókusszal gyermeki alapvető szükségletre, **a mozgás fejlesztésre**. Fontosnak tartjuk a **környezettudatos magatartás kialakítását, fejlesztését**, a környezetünk megismerésére, felfedezésére, megóvására való nevelést. Nevelőmunkánk alapja a **szeretetteljes, nyugodt, derűs légkör biztosítása**, ahol a felnőttek modellként szolgálnak és támogatják a gyermekeket az **empatikus, együttérző és ítélkezésmentes kommunikáció és viselkedés** elsajátításában.

Óvodai nevelésünk alapelvei

- Tiszteletben tartjuk a családi nevelés elsődlegességét;

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörben zajló nevelésünk kerete a rugalmas, évszaknak megfelelő napirend, a kulturált, tiszta, esztétikus, gyermek- és környezetbarát színterek kialakítása;
- Olyan légkör és feltételek teremtése, ahol a gyermek eredményesen tud fejlődni,
- Óvodai nevelésünk a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával biztosítja a gyermekek egyéniségéhez igazodó, megfelelő ütemű fejlesztést;
- A játékot a tevékenységek sorában elsődleges, kiemelt, semmi mással nem pótolható alaptevékenységnek tekintjük;
- Tervezésünk eszköze a projekt módszer, amely a tevékenységstruktúra sokszínűségét garantálja;
- A magyar nemzeti és kulturális értékekre alapozó, értékeink közvetítésére helyezett hangsúly,
- Kiemelt jelentőséget fordítunk az egészséges életvitel kialakítására, mely magába foglalja a testi-, lelki gondozást, egészség megóvását, az egészséges táplálkozást, mozgás megszerettetését,
- A környezettudatos magatartás alakítása, fenntarthatóságra nevelés fontossága,
- Mindezek befogadásához szükséges, ezt lehetővé tevő anyanyelvi nevelés, empatikus, együttérző és ítéletmentes kommunikáció
- Intézményünk, működésünk meghatározó eleme az egyén védelmét szolgáló titoktartás, valamint a nyilvánosság, amely a hatékony partnerközpontú működés záloga.

Gyermekkép

Programunk az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen:

- egyéni fejlődési úttal és ütemmel
- tanulási stílussal
- sajátos szociokulturális és családi háttérrel
- genetikai adottságokkal

A tevékenységek tudatos befolyásolásával segítjük a személyiség kibontakozását, az eltérő adottságokra, képességekre, szokásokra, érésbeli, vérmérsékleti különbségekre, és a családok értékrendjének sokféleségére támaszkodva.

Pedagóguskép

A KIMBI Óvoda Pedagógiai Programja gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyerek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Az alábbiakban felsorolt értékeket helyezzük nevelésünk és oktatásunk fókuszába.

- Örömmel járjon a gyermek óvodába;
- Érezze a KIMBI Óvoda közösségébe tartozásának örömét;
- Viselje büszkén és szívesen a KIMBI lógóval ellátott öltözetet;
- A felnőtt és a gyermek kapcsolatát jellemezze a kölcsönös tisztelet, elfogadás, bizalom, és szeretet;
- Éljen az óvodai környezet adta játéklehetőségekkel, felszabadultan, örömmel játsszon;
- Érezze magáénak az óvodai hagyományokra épülő viselkedéskultúráját. Legyen képes szabályokhoz alkalmazkodni, másokkal együttműködni;
- Önként, örömmel és szívesen tevékenykedjen a közös célok érdekében;
- A különböző tevékenységek során aktívan, kreatívan alkalmazza élményekre épülő tapasztalatait, ismereteit, tudását;
- Aktívan, egyéniségének és érdeklődésének megfelelően vegyen részt azokban a tevékenységekben, amelyekben lehetősége nyílik tehetsége kibontakoztatására. Szerepeljen, alkosson kreatívan, bátran, szabad szellemben;
- Életkorának megfelelően védje a természetet, és környezetét;
- A gyermek testileg, lelkileg, és szellemileg egyaránt kiegyensúlyozott legyen. Váljon igényévé az egészséges életvitel;
- Elősegítjük, hogy a gyermek találjon barátokra, tapasztalja meg az együttjátszás és az együttműködés örömét, óvodáskora végére tanulja meg elviselni a kudarokat is.

Óvodakép

Valljuk, hogy az óvodás korú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Mi a KIMBI Óvodában a családi nevelés kiegészítője, támogatója kívánunk lenni a gyermek három éves korától az iskolába lépésig.

Tevékenységeinkkel és tárgyi környezetünkkel, felszereltségünkkel biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Óvodánkban, miközben teljesítjük óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciókat, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Nevelési célunk óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a gyermeki személyiség kibontakoztatása, a hátrányok csökkentése, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevétele. Külön hangsúlyosan jelenik meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása.

Alapelvünk, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
- nevelésünkkel lehetővé tesszük és segítjük a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- pedagógiai munkánk során a gyermek személyiségéhez igazodunk.

Programunk az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről;
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
- a testi, lelki, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról;
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról;
- a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról;
- emberi értékek közvetítéséről;
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

Az óvodai nevelés feladatai

Óvodánkban a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok, a gyermeket megillető jogok, és az alapvető szabadság tiszteletben tartásának megerősítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.

Szemléletünket meghatározza a gyermekek mindenek felett álló érdeke, ügyeikben minden esetben méltányosan, humánusan, és valamennyi tényező figyelembevételével, illetve a többi gyermek érdekeinek mérlegelésével választjuk ki a számukra legkedvezőbb megoldást. Alkalmazott pedagógiai módszereinket a gyermek személyiségéhez igazítjuk.

Intézményünk minden óvodapedagógusa és nevelőmunkát segítő alkalmazottja maximálisan tiszteletben tartja a gyermeket megillető jogokat - amíg az nem veszélyezteti saját és társai, illetve óvodánk alkalmazottainak egészségét, testi épségét. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget gondoskodás, és különleges védelem illeti meg – tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés, és bizalom veszi körül óvodánkban.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, de mi is mindent megteszünk annak érdekében, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságuknak megfelelő nevelésben és fejlesztésben részesüljenek, mely megalapozza a későbbi eredményes iskolai tanulást. Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások fejlődését.

Óvodánk nyitott a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó – óvodai ellátásra jogosult - gyermekek befogadására.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni, differenciált fejlesztése, fejlődésének segítése – az esélyegyenlőség biztosításának érdekében is – kiemelt feladat óvodánkban.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében, óvodánk nyitott a külhoni magyar óvodákkal való együttműködésre, szakmai kapcsolat kialakítására, fenntartására.

Az általunk fontosnak tartott értékeket óvodánk korcsoportonként kidolgozott szokás-, és normarendszere tartalmazza.

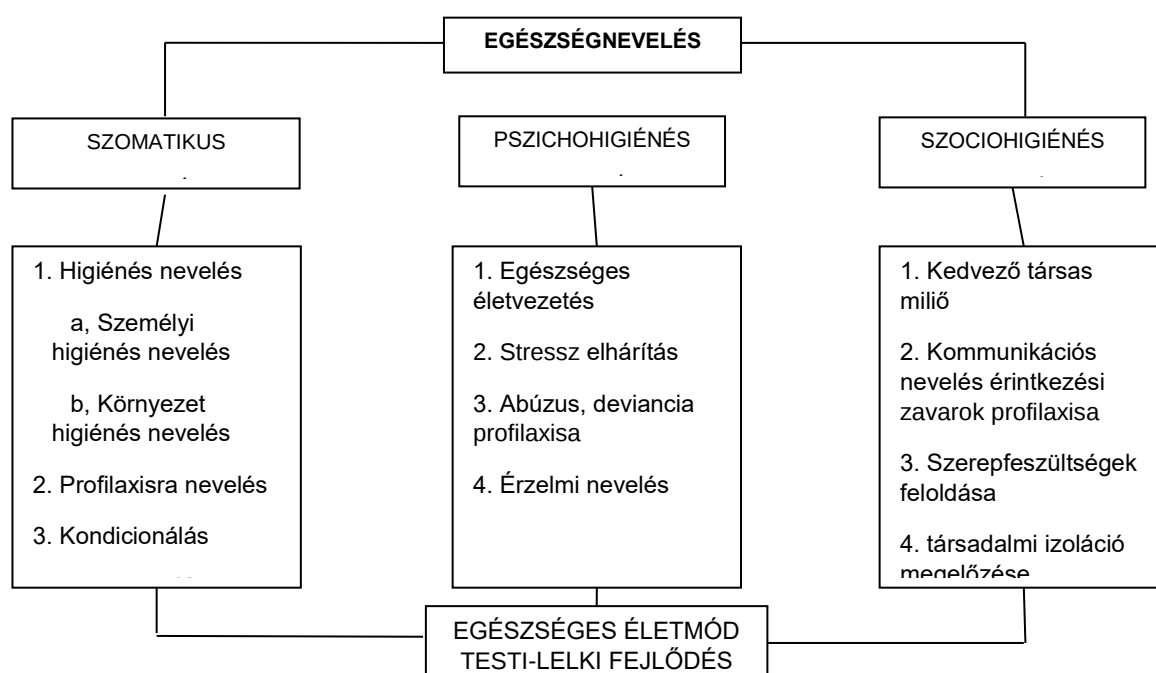
Az oktató és nevelőmunkát segítő pedagógiai asszisztensek, dajkák eredményesen támogatják az óvodapedagógusok által irányított tevékenységeket.

Egészséges életmódra nevelés

A Budapest Főváros XII. Kerület Hegyvidéki Önkormányzat oktatási koncepciója kiemelten határozza meg az egészséges életmódra nevelés intézményi feladatait. Óvodánk az egészséget, mint **alapértéket** kezeli a feladatok megvalósítása során.

Egészség:

- Testi jólét, a szellemi épség és az egészséges lelki világ összhangját hirdeti
- Társadalomba, a közösségbe való beilleszkedés, elhelyezkedés meghatározója
- A harmonikus személyiségfejlődés lényeges alapja.

Az egészségnevelés célja:

- Testi egészség fejlesztése: Mozgás, személyi higiéné, egészséges táplálkozás, baleset-megelőzés.
- Lelki egészség fejlesztése: Érzelmi intelligencia fejlesztése, stresszkezelés, konfliktusmegoldás.
- Egészséges életmódra nevelés: Az egészséges szokások kialakítása, a felelősségérzet fejlesztése, a környezettudatos magatartás erősítése.
- Szociális készségek fejlesztése: Együttműködés, kommunikáció, empátia.
- Önismeret fejlesztése: Testtudatosság, önértékelés.

Az óvodai egészségnevelés célja, hogy a gyermekek pozitív hozzáállást alakítsanak ki az egészséghez, és képesek legyenek felelősségteljesen gondoskodni magukról és másokról.

- Elősegíteni a gyermek felelősségvállalását;
- Biztatni a gyermeket az egészséges életmódra;
- Lehetőségeket adni, hogy a gyermek bizonyíthassa fizikai, lelki, szociális erejét;
- Elősegíteni az önismeretet és az önbecsülést;

- Fejleszteni a döntési képességet;
- Fejleszteni a szellemi, etikai, erkölcsi értékeiket;
- Kialakítani a társadalom iránti felelősséget.

Az egészségnevelés kialakításának folyamata:

- Információ, ismeret nyújtása, a tudás kialakítása;
- Magatartás, gyakorlat alakítása, attitűd formálása;
- A folyamat alakításának belső tényezői – IQ, EQ, motiváció; önismeret, önbizalom; önértékelés alakítása
- A folyamat alakításának külső feltételei - információ hozzáférhetőség; családi, kortársi, társadalmi elvárás; hozzáférés az eszközökhöz.

Megvalósulás színterei:

- Egészséges életvitel rugalmas napirend kialakításával;
- Egészséges, biztonságos környezet, és személyi higiéne feltételeinek megteremtés
- Mozgás, edzés, kondicionálás, sport
- Baleset és betegségmegelőzés, elsősegélynyújtás
- Egészséges táplálkozás
- Alvás, pihenés
- Elfogadó, nyitott, barátságos légkör.

Óvodapedagógus feladatai:

- Alapvető szükségletek kielégítése
- Tudatos és felelősségteljes magatartás kialakítására irányuló sokoldalú nevelőtevékenység
- Ismeretek átadása, egészségi jártasságok, készségek, szokások kialakítása
- Speciális gondozási, prevenciós, és korrekciós feladatok
- Családdal való együttműködés
- Személyes mintaadás, példamutatás.

Komfortos munkakörnyezet kialakítása:

- Egészséges feltételek biztosítása
- Károsító tényezők kiküszöbölése
- Ergonómia előtérbe helyezése
- Előírásoknak megfelelő munka- és védőruha.

Környezettudatos magatartás alakítása

Cél:

- A társadalmi igények változásához igazodó, a gyermek életkorának megfelelő természeti, társadalmi - és tárgyi környezetből szerzett tapasztalatok, melynek birtokában biztonságosan eligazodik az őt körülvevő világban.

- Környezettudatos, környezetre figyelő, és környezetvédő magatartásformák és szokások kialakítása, amely magába foglalja a szűkebb és tágabb környezet, kulturális és természeti értékek megismertetését, megszerettetését és annak megóvására való nevelést.
- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, olyan készségek, képességek tudatos fejlesztése, melyek a környezettel való harmonikus együttéléshez szükségesek és a családok környezettudatos életviteléhez hozzájárulnak.
- A természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása, helyes értékrendszer megteremtése
- Fenntarthatóságra nevelés megalapozása, melynek fontos értékei az élet tisztelete, a hagyományok megőrzése, átmentésük a felnövekvő generáció számára.

Megvalósulás területei:

- A természet és benne az emberi társadalom harmóniájának megőrzése, fenntartása
- Szűkebb és tágabb környezet megismerése, megbecsülése, alakítása, megóvása
- Környezettudatos gondolkodás és magatartás megalapozása tevékenységekbe ágyazottan
- Holisztikus szemlélet kialakítása
- Növény és állatvilág tisztelete, védelme, gondozása
- Természethez, emberi alkotáshoz való pozitív viszony kialakítása
- Biztonságos, kulturált, esztétikus, egészséges környezet iránti igény alakítása

Óvodapedagógus feladata:

- Komplex, tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés előtérbe helyezése
- Gyermeki kíváncsiság, érdeklődés, megismerési vágy kiaknázása
- Gyermekök önálló véleményalkotásának segítése, döntési helyzetek létrehozása
- Családi értékek figyelembevétele
- Hagyományok ápolása
- Környezetkímélő, egészséget nem veszélyeztető anyagok használatának előtérbe helyezése
- Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás
- Energiatakarékos életszemléletre nevelés
- Személyes mintaadás, példamutatás

Intézményi feladat:

- Az intézmény alkalmazotti közösségében olyan értékrend kialakítása, mely az elődök értékteremtő és természetmegőrző munkáját helyezi előtérbe, és nyitott az új, innovatív megoldások keresésére és alkalmazására.
- Zöld Óvoda, Madárbarát óvoda kritérium rendszerének megfelelő nevelőmunka elősegítése
- Biztonságos óvoda program előírásainak megvalósítása
- A természetet szerető, védő, tisztelő, állat- növényvilággal ismerkedni vágyó, a környezet és az élővilág összefüggéseire kíváncsi gyermekeket nevelése.
- Gyermekkel való rendszeres kirándulások megszervezése, megvalósítása. A fokozatosság elvét betartva egyre nagyobb távot járunk be, s egyre mélyebb betekintést nyerünk a túrázás rejtelmeibe.

- A kulturált túrázás szabályainak megtanítása, melyet az óvodás gyermek is be tud tartani.
- A környezetvédelmi napokról való megemlékezések, melyek egy hetet ölelnek át. Tartalmas, színes programokkal válnak közkedvelté. (Állatok Napja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madara-Fák Napja)
- Márton-napkor töklámpásfaragó versenyt hirdetünk és kiállítást rendezünk.
- A karácsony meghittségéhez hozzátartozik a madarak megvendéglése - "Madárkarácsony".
- Mivel Zöld Óvoda címet visel intézményünk, a fenntarthatóság szemlélete megjelenik az óvoda életében. Kirándulásokra való felkészülés előzménye: az útvonal ismertetése, a figyelem felhívás.

Gondozás

Cél:

Olyan kompetenciák kialakítása, mellyel a gyermek képessé válik saját szükségletei kielégítésére, mely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez. Ebben kiemelt feladata van az óvodai dajkának.

Feladat:

Életritmus:

- helyes napi és heti rend kialakítása,
- rendszeresen végzett tevékenységek,
- élettani szükségletek kielégítése,
- a családdal való együttműködés,
- példamutatás, segítségnyújtás.

Táplálkozás:

- mindennapos nyers gyümölcs és zöldségfogyasztás,
- az óvoda rendszeres kapcsolata a konyhával, étlap egyeztetése,
- külön figyelem az esztétikus terítésre, a kulturált étkezés kialakítására.

Testápolás:

- ápolási szokások, igényesség kialakítása,
- kötelező rendszeres fogmosás minden korcsoportban,
- testnevelés tevékenység után mosakodás biztosítása.

Öltözködés:

- védekezés az időjárás változásai ellen,
- a gyermek ízlésének, önállóságának alakítása,
- óvodai öltözet: kényelmes ruha, biztonságos cipő, tornafelszerelés, tartalék fehérnemű, tréningruha, cserecipő használata kötelező,

- óvodai ünnepeken KIMBI póló viselése.

Mozgás:

- megfelelő hely, eszköz, idő biztosítása csoportszobában, udvaron,
- balesetmentes környezet kialakítása,
- különböző mozgáskészség fejlesztő sportfelszerelések, sportudvar biztosítása.

Edzés:

- a víz, a napfény, és a levegő edző hatása,
- rendszeres, változatos mozgástevékenységek biztosítása.

Pihenés, alvás:

- életkornak, egyéni szükségleteknek megfelelő alvásidő biztosítása,
- gyermek alvásszokásainak tiszteletben tartása / kendő, baba, könyv/,
- nagycsoportban csak rövid pihenés, csendes elfoglaltság,
- feltételek biztosítása a nyugodt pihenés érdekében,
- pihenés előtti szokások kialakítása (mese, altatódal, stb.),
- saját ágyban, saját ágynemű használata.

Környezet rendje:

- rend és tisztaság iránti igény felkeltése,
- környezettudatos magatartás alakítása.

Egészségfejlesztési program

Az egészségfejlesztés az a folyamat, mely képessé teszi az embereket arra, hogy felügyeljék és javítsák saját egészségüket. Az egészségfejlesztés magában foglalja az egyének ismereteinek és készségeinek fejlesztését, a közösségek aktív részvételét, valamint az egészséges, illetve egészséget támogató környezet kialakítását. Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik (ha kell, korrigálják). Gyermekkorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, ezért az óvodai egészségfejlesztési programunk kiemelt nevelési területünk.

Célunk:

- Olyan kompetenciák kialakítása, mellyel a gyermek képessé válik a saját szükségleteinek kielégítésére
- A gyermekek egészséges életmódra nevelése
- Az egészséges életmód iránti igény kialakítása
- Helyes tisztálkodási és táplálkozási szokások kialakítása
- Környezettudatos magatartás megalapozása, fejlesztése

- Minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő tevékenységekben
- A gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változásának előidézése
- Az egészség megtartására, megerősítésére történő felkészítés
- A gyermek fejlődése, alkalmazkodása a környezethez, valamint az onnan érkező káros hatásokhoz. Ennek ellensúlyozásaként pozitív hatások gyakorlása a személyiségüket érő változásokra.

Feladataink:

- A gyermekek gondozása, testi szükségletek kialakítása
- A gyermekek testi fejlődésének elősegítése, egészséges életmód iránti igény megalapozása
- A személyi higiéniára nevelés és fejlesztés (személyes tisztálkodás, testápolás- szükség esetén ennek pótlása, a ruházat gondozottságára figyelés, a kulturált étkezés gyakorlása)
- Az egészséges táplálkozás biztosítása (folyamatos folyadékbevitel, helyes étkezési szokások kialakítása, friss zöldségek, gyümölcsök fogyasztása napi szinten)
- A szükségletek felismerésének tudatosítása
- A táplálék érzékeny gyermekek diétájának biztosítása, a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése
- A környezet védelméhez és annak megvalósításához kapcsolódó szokások kialakítása
- Az óvoda környezeti tisztaságának megóvása, a fertőző betegségek megelőzése
- Rendszeres mozgás biztosítása (mindennapos testnevelés, szervezett játékos testnevelés, játékos lábtorna keretén belül, lábboltozat erősítő, prevenciók célú tartásjavító torna, mozgás a szabadban,) a testedzés, az óvodai nevelési programban szereplő testnevelés, a mozgáskultúra megalapozása, vagyis a rendszeres mozgás, fizikai aktivitás szokássá, magatartásuk részévé alakítása, a biológiailag szükséges mozgásigény kielégítése, prevenciók célú tartásjavító mozgás gyógytestnevelő szakember bevonásával)
- Együttműködés az egészségügyi szűréseket végző szakemberekkel (védőnő, fogorvos, orvos)
- Pszichohigiénia fejlesztés (testi, lelki, mentális egészségvédelem), érzelmi, és akarat működés gyakorlása, edzése, szocializáció elősegítése, tapintatos, szeretetteljes bánásmód, rugalmasan kezelt szokás- és normarendszer, gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése szükség esetén)
- Életvezetési készségek fejlesztése, melyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz
- Betegségmegelőzés és az egészségmegelőzés szokásainak kialakítása, a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet kialakítása
- Baleset megelőzés, elsősegélynyújtás (biztonságos környezet kialakítása, veszélyforrások megszüntetése, utcai balesetek megelőzése, biztonságos közlekedésre nevelés) közlekedésbiztonsági szabályok elsajátításához programok szervezése
- Bántalmazás, zaklatás, erőszak megelőzése, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények felismerése, feltárása, megszüntetésének elősegítése
- Környezeti higiénia fejlesztése (környezet rendjének és tisztaságának megőrzésére nevelés, szelektív hulladékgyűjtés, fenntarthatóságra nevelés)

- A fejlesztések alkalmával a megelőző szemlélet súlyozottan jelenik meg az óvodapedagógus nevelő munkájában. A teljes óvodai felnőtt közösség hiteles, példamutató magatartásával hozzájárul céljaink megvalósulásához.

Érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösségi nevelés

Az óvoda családi, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen feladatunk biztosítani, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Érzelmi nevelés

Cél:

A gyermek minél jobban beilleszkedjen a KIMBI óvoda mindennapi életébe, ezáltal megalapozzuk további életében a mikro- és makro környezetébe való beilleszkedést is.

Feladat:

- Az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék a gyermeket.
- Pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze a gyermek kapcsolatrendszerét.
- A családi életre alapozva meghatározni a fejlesztés irányát.
- A szociális tanulás hassa át a gyermek minden tevékenységét óvodás éve alatt.
- Barátságos, derűs, pozitív, megerősítő légkör kialakítása, megtartása.
- Társas kapcsolatok alakítása, alakulásuk figyelemmel kísérése.
- Gyermek együtműködésének elősegítése a csoport érdekében.
- Gyermek és felnőttek kapcsolatának, együtműködésének megerősítése.
- Példamutatás, folyamatos pozitív értékelés, a fejlődés ütemének elemzése, további feladatok meghatározása.
- Az érzelmi nevelés során az Együtműködő Kommunikáció (EMK) módszertanának elemeit beépítjük a mindennapi óvodai életbe. Az EMK elősegíti, hogy a gyermekek felismerjék saját érzéseiket, megnevezzék azokat, és megtanulják mások érzelmeit is figyelembe venni. Ez erősíti az empátiát, az érzelmi biztonságot és az önbizalmat, és támogatja a társas kapcsolatok harmonikus fejlődését.

Erkölcsi nevelés

Cél:

Az erkölcsi értékek beépülése a személyiségbe.

Feladat:

- Az erkölcsi normák megismerése, elsajátítása
- Erkölcsi érzékenység fejlesztése

- Erkölcsi ítéletalkotás, és szóbeli kifejezésének elősegítése
- Az elemi udvariassági szokások tudatosítása és elmélyítése /köszönés, válaszolás kérdésekre, megszólítás, kérem, köszönöm szavak használata/
- A különböző alkalmaknak megfelelő magatartásformák, viselkedés tudatosítása,
- A kapcsolatteremtéshez szükséges szociális tulajdonságok fejlesztése,
- Hazaszeretetre nevelés,
- Szülőföld megismerése a helyi lehetőségek kiaknázásával.
- Az EMK segítségével támogatjuk az erkölcsi érzékenység és az erkölcsi ítéletalkotás fejlődését is, a gyermekek megtanulják kifejezni szükségleteiket és figyelemmel fordulni mások irányába. Így fejlődik a felelősségvállalásuk, az igazságosságérzetük, valamint a mások iránti tiszteletük is.

Közösségi nevelés

Cél:

- Az esélyegyenlőség biztosításával a KIMBI Óvoda közösségéhez tartozás érzésének kialakítása, erősítése – „KIMBI életérzés”

Feladat:

- A társakhoz és a felnőttekhez való pozitív, kulturált viszony kialakítása.
- Felnőttekkel való bizalomra épülő szeretetteljes kapcsolat kialakítása.
- Az egymás iránti tolerancia, bizalom kialakítása.
- Szülőkkel való együttműködés, együttnevelés megteremtése.
- A szocializáció serkentése, segítése az esélyegyenlőség biztosításával.
- Baráti kapcsolatok kialakulásának segítése, a meglévő pozitív kapcsolatok erősítése.
- A gyerekek számára minta- és modellkövetés útján is biztosítjuk a magatartásmódok elsajátítását, a tevékenységformákat, meghatározott értékeket.
- Fontos a céltudatosság, folyamatosság, intenzitás, szervezettség, példamutatás.
- A gyermek közösségi érzelmeinek, beállítódásának, magatartásának kialakítása, szokásainak formálása.
- Az egyén és a közösség egymásra hatása.
- Egyéni, sokszínű tevékenység, társas együttműködés, szerepvállalás, élményszerzés biztosítása.
- Az együttes tevékenységekkel, másokra figyelemmel biztosítani a közösségi magatartás fejlődését, önismeret realizálódását.
- Fokozatosan fejleszteni a gyermek aktivitását, önállóságát.
- Önszabályozás, önkontroll, önértékelés fejlesztése
- A közösségi nevelés hatására kialakítani a gyermek véleményét másokról és önmagáról/ én tudat, énkép differenciálódása
- Az óvodai közösségi életben az EMK gyakorlása elősegíti a gyermeki önkifejezést, a konfliktusok békés rendezését és az együttműködésre való nyitottság alakulását. A

gyermek megismerik, hogyan kommunikálhatnak egymással úgy, hogy közben önmagukat is hitelesen képviselik, másokat is meghallgatnak.

Szokás- és normarendszer

Cél:

Fogadják el, tartásukba, és váljon természetes igényükkel magukkal és társaikkal szemben az óvoda és a csoport szokásai, normái.

Feladat:

- Szokások megismertetése, tudatosítása a napirendi tevékenységeken belül.
- Óvodai értékek megismertetése a családdal is.
- Következetes, tudatos fejlesztés az egyéni képesség figyelembevételével, példamutatással, segítségnyújtással.
- Egységes óvodai szokás és szabályrendszer meghatározása.
- A részletes szokás- és normarendszert az adott csoport naplója tartalmazza.

Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok

Gyermekvédelem

Cél:

- gyermek jogainak érvényesítése és tiszteletben tartása óvodán belül és kívül
- különleges bánásmódot igénylő gyermekek segítése, fejlesztése
- a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése, és az érvényesülés ellenőrzése

Feladat:

- A gyermekvédelmi feladatok ellátásáért, ellenőrzéséért az óvoda gyermekvédelmi megbízottja, és az óvodapedagógusok egyaránt felelősek.
- Nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók beilleszkedésének segítése, interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének biztosítása, és az alapvető szabadság védelme.
- Éves munkaterv készítése, a konkrét feladatok meghatározása.
- Megelőzés (prevenció)
 - a gyermek és szülői jogok megismertetése és érvényesítése,
 - rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel,
 - együttműködés a gyermekvédelemben partner társszervekkel, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival,
 - a családot, gyermeket megillető kedvezményekhez való hozzájutás elősegítése.
- Feltárás
 - a veszélyeztetettség, hátrányos helyzet tüneteinek felismerése, dokumentálása,
 - tünetek okainak megkeresése,
 - a gyermekek veszélyeztettségének és hátrányos helyzetének megkülönböztetése.

- Megszüntetés
 - felzárkóztatás megszervezése,
 - induló hátrányok csökkentése (egészségvédő, mentálhigiénés),
 - szülők segítése a szülői szerep eredményesebb betöltéséhez,
 - a gyermekek szociális helyzetének lehetőség szerinti javítása,
 - segítő szakemberek igénybe vétele a problémák típusának megfelelően,
 - konkrét esetekben együttműködés a segítőkkal, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival.

Intézményünk folyamatos kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a Népjóléti Iroda és a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. kerületi Tagintézményének munkatársaival.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése

Cél:

Saját, egyéni fejlődési ütemhez, képességekhez igazodó nevelés, fejlesztés biztosítása.

Feladat:

- Fejlődés nyomon követése és dokumentálása a személyiséglapon.
- Egyéni fejlesztési ütem meghatározása, sajátos módszerek kiválasztása.
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő, és sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése.
- Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek nevelése, fejlesztése.
- Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, segítése, a hátrányok pedagógiai eszközökkel történő ellensúlyozása.
- Hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölése.
- Felzárkóztatás az egyes tevékenységekben lemaradt gyermekek differenciált fejlesztésével.
- Tehetségtámogatás során a kiemelkedő képességű gyermekek speciális fejlesztése, az önmegvalósítás maximális támogatása.
- Kapcsolatfelvétel, és kapcsolattartás a megfelelő speciális szakemberrel.

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrálása, nevelése, fejlesztése (SNI)

A sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd.

Cél:

Hatályos Alapító Okiratban meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek integrálása, nevelése, fejlesztése a pedagógiai, gyógypedagógiai, orvosi, pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira építve.

Általános elvek a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében:

- Az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődési üteméhez,
- Fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- A sajátos nevelésű igényű gyermekeket a nevelés, fejlesztés ne terhelje túl,
- A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, módszer-és eszközrendszert az egyéni szükségletek határozzák meg.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás elvei:

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- A gyermek életkori sajátosságának a fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- A képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.
- A gyermek életkori sajátosságának a fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- A képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Feladat:

- A hatályos Alapító Okiratnak megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- Egyéni képességekre épülő fejlesztési terv készítése.
- A hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása.
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához.
- Az egyéni szükségletekhez igazodó speciális bútorzat, segédeszközök biztosítása, elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló képessége

A gyermek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakvéleménye.

A nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- A sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti,
- A gyermek iránti elvárást fogyatékosságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg,

- Terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

-

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai:

- fogyatékoságból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a fogyatékoság típusa, súlyossága,
- a fogyatékoság kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje
- a gyermek: életkora, pszichés és egészségi állapota, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermek számára:

- A sérülés specifikus módszerek szakszerű megválasztása, alkalmazása,
- Az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális eszközök használata,
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához,
- Megfelelő tájékoztatás az érintetteknek a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására,
- A segédeszközök elfogadása, azok következetes használatára és megóvására nevelés,
- Annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes,
- Az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására,
- Együttműködés a gyermek családjával.
- Másság elfogadtatása a gyermekekkel.
- Elfogadó nevelőtestület, alkalmazotti közösség.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szakszolgálatokkal, rehabilitációs intézetekkel, szakértői bizottságokkal, speciális segítő szakemberekkel.
- A pedagógusok részvételének támogatása az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek

Az autizmus spektrum zavarok meghatározó jellegzetessége a társas viselkedést, a kölcsönösséget igénylő kommunikációt és a rugalmas viselkedésszervezést megalapozó kognitív készségek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

Feladatunk:

- szociális, kommunikációs és kognitív habilitációs terápia lehetőségének megteremtése
- autizmus speciális módszerek alkalmazása
- speciális módszerben képzett szakember vagy fejlesztőasszisztens biztosítása
- együttműködés a szülőkkel

Egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek

Ide tartoznak a különböző súlyosságú és komplexitású részképesség zavarok, (önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő)

Feladatunk:

- megelőzés,
- a már kialakult problémák megoldása.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermek nevelésében, nehézségeinek csökkentésében az óvodapszichológus, fejlesztőpedagógus nyújt segítséget.

Feladatunk:

- szülők és pedagógusok kölcsönös bizalmon alapuló, együttműködő kapcsolatának fenntartása,
- egyéni, kiscsoportos foglalkozások szervezése,
- a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulásának megelőzése,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megalapozása.

Az óvoda egész élet- és tevékenységrendjével, érzelmi légkörével segíti a gyermek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését. Az intézményi légkör közvetíti a gyermeknek, hogy problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzetben bizalommal fordulhat a felnőtt közösség bármely tagjához.

Beszéd fogyatékos gyermek

A beszéd fogyatékos gyermek óvodai nevelése során nagyon fontos az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése. Pedagógiai szempontból meghatározó, hogy a károsodás melyik életkorban következett be, mi okozza, és milyen súlyosságú. A beszéd fogyatékos gyermek óvodai nehézségeinek csökkentésében a logopédus nyújt segítséget.

Feladatunk:

- a beszédre irányuló figyelem fejlesztése,
- a beszédészlelés és megértés fejlesztése,

- az aktív és a passzív szókincs bővítése,
- gazdag nyelvi környezet biztosítása,
- mozgásfejlesztés,
- a beszéd fogyatékosságból eredő hátrányok miatti kirekesztettség elkerülése,
- az önbecsiség megerősítése

Érzékszervi (látás) fogyatékos gyermek

Pedagógiai értelemben: látássérült az a gyermek, akinek látásvesztése olyan súlyos fokú, hogy csak megfelelően kialakított tárgyi és személyi környezetben, speciális módszerek és eszközök segítségével képes optimálisan fejlődni, ismereteket feldolgozni, tanulni.

A látássérült gyermek óvodai nevelése során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös játékban való részvétel és a közösséghez való alkalmazkodás segítésére, az önkiszolgálás megtanítására, a tárgyak és helyük megismertetésére, a rendszeret és a higiénés szokások (különösen a szem és kéz tisztán tartása) kialakítására. A látássérült gyermek mind az ismeretszerzésben, mind a pszichés, szociális fejlődésben speciális segítséget igényel. A látássérült gyermek óvodai nehézségeinek csökkentésében a tiflopedagógus nyújt segítséget.

Feladatunk:

- az ép érzékszervek működésének intenzív fejlesztése,
- a meglévő látás megőrzése, fejlesztése - látásnevelés -, optikai segédeszközök használata,
- beszédhiba-javítás,
- intenzív mozgásfejlesztés, a tapintás, a finommozgás, a kéz ügyesség fejlesztése,
- a testtartási hibák javítása (pl. fejlőgetés, túlmozgások korrigálása) súlyosabb eseteknél gyógytornász, szomatopedagógus bevonásával,
- életviteli technikák elsajátíttatása,
- mindennapi tevékenységek segítése,
- a speciális segédeszközök használatának gyakoroltatása,
- önértékelés, alkalmazkodási képesség fejlesztése,
- társas kapcsolatok kialakítása.

Hallássérült gyermek

A hallássérült gyermek fejlesztésének eredményességét alapvetően meghatározza, hogy mi jellemzi beszédmegértését, beszédkészenléti állapotát az óvodába lépés időszakában. Ezt egyrészt a hallásállapot, másrészt a kognitív és pszichés állapot, a szociokulturális környezet, a korai és optimális pedoaudiológiai ellátás befolyásolják. Az anyanyelvi fejlesztés az óvodai élet egész napi tevékenységében megjelenik. Az egyéb tevékenységek során segíteni kell a gyermek szocializációját. A hallássérült gyermekek óvodai nehézségeinek csökkentésében a szurdopedagógus segít.

Feladatunk:

- a hallásmaradvány kondicionálása,
- a meglévő beszédállapot fenntartása (megőrzése) és fejlesztése,
- a szájról olvasás készségének fejlesztése,
- a módosult életvitel elfogadtatása, a harmonikus személyiség erősítése,
- mindennapi tevékenységek segítése,
- a speciális segédeszközök használatának gyakoroltatása.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése, nevelése (BTMN)

Az a gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, magatartásszabályozási társas kapcsolati hiányosságokkal, problémákkal, küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Cél:

- a gyermek egyéni sajátosságának, szükségleteinek megfelelő, képességekre épülő legoptimálisabb fejlődés biztosítása
- a gyermek életminőségének javítása
- BTMN kiszűrése, hatásainak, következményeinek csökkentése vagy megszüntetése.

Feladat:

- A képességek, részképességek felmérése, a hiányosságok feltárása, kiszűrése a fejlesztőpedagógus által
- Bizalmi légkör megteremtése
- Motiváció növelése
- Egyéni bánásmód, korlátok-keretek adása
- Az ismeretsajátítás folyamatát gátló, gyengébben fejlett, diszharmonikus működést mutató részképességek megerősítése
- Ismeretanyag hatékony beépüléséhez szükséges jártasságok, készségek kialakítása, megerősítése
- Differenciálás
- Önállóságra nevelés
- Bátorítás, sikerek kiemelése, pozitív megerősítés, dicséret, elfogadás, együttérzés
- A fejlesztő eljárások alkalmazásához a tárgyi feltételek megszervezése
- Szülő-pedagógus kölcsönös bizalmon alapuló együttműködés
- Szükség esetén a probléma jelzése a Pedagógiai Szakszolgálat felé
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek igényeihez igazodó pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális metodikák alkalmazása

- Alkalmazkodás az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez, a gyermek problémájához
- Egyéni fejlesztési terv készítése a vizsgálati eredmények, fejlesztési javaslatok figyelembevételével
- Együttműködés a különböző szakemberekkel
- A fejlesztőpedagógus vagy a fejlesztő pedagógusi feladatokat ellátó gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatainak beépítése a pedagógiai folyamatokba.
- Rendezett társas kapcsolatok kialakítása a szociális interakciók pozitív befolyásolása, támogatása céljából
- Magatartás befolyásolása (szabályok közös kialakítása, lehetőségadás az érzelmi feszültségek levezetésére, biztonságérzet adása
- Folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a gyermek teljesítmények elemzése
- Pedagógusok részvételének támogatása a BTMN-hez kapcsolódó szakmai programokon, továbbképzéseken, konferenciákon, tapasztalatcserén, konzultációkon.

Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek nevelése

Cél:

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermeknél az óvodakötelezettség teljesítésének segítése egészségügyi állapotukból eredő sajátosságaik figyelembevételével.

Feladat:

- Inkluzív környezet, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek ellátásának biztosítása az orvos, illetve az egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján.
- Egyéni igények, szükségletek figyelembevétele.
- Szoros együttműködés a családdal, orvossal, egészségügyi intézmények szakembereivel, szükség esetén az óvodapszichológus bevonása.
- A gyermek aktuális állapotához, az orvosi beavatkozások és gyógykezelések gyakoriságához igazodó tanítás-tanulási módszerek, eszközök, formák.
- Olyan pedagógus biztosítása, aki részt vett a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén, és vállalja a speciális ellátásban való részvételt.

Ételallergiás, ételintoleranciás gyermek:

Az óvodában a szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő gyermek számára a szakvéleményben leírtaknak megfelelő diétás étrendet szükséges biztosítani.

Az óvodába kerülő ételallergiás, ételintoleranciás gyermekek étkeztetése külön figyelmet igényel.

Az **ételallergia** az immunrendszer túlzott reakciója egy adott étel egyik összetevőjére. A legismertebb allergén a tej, tojás, szója, hal, eper és mogoró. Az ételallergia egyetlen kezelési módja a kizárásos diéta, vagyis a gyermeknek tartózkodnia kell az allergén összetevőket tartalmazó ételek fogyasztásától.

Fontos, hogy életkorának megfelelően a gyermeket is tanítsuk meg arra, hogy melyek azok az ételek, amelyek fogyasztását kerülnie kell. A legnagyobb odafigyelés mellett is előfordulhat, hogy a gyermek allergént tartalmazó ételt fogyaszt. Az ilyen esetekre is fel kell készülni. Az első és legfontosabb, hogy ismerjük az allergiás reakció jeleit, melyek az étel fogyasztását követően néhány perccel, vagy órával később is jelentkezhetnek. Ha a gyermek kiütések, bőrpír jelentkezik, esetleg a szájában tapasztal égő, viszkető érzést, nyelve, ajkai megduzzadnak, hányinger, hányás, hasmenés, rossz közérzet alakul ki, azonnal orvosi segítséget hívunk és értesítjük a szülőt is.

Az **ételintolerancia** nem az immunrendszert érinti, hanem az emésztőrendszer válasza egy adott élelmiszer-összetevőre. Ebben az esetben a szervezetünk nem tud megfelelően lebontani egy adott anyagot (pl. enzimek hiánya miatt), ami lassabb, elnyújtottabb tünetekhez vezet. Bár nem életveszélyes állapotról van szó, mégis nagyon kellemetlen lehet, és hosszú távon ronthatja az életminőséget.

Gyakori intoleranciát kiváltó anyagok: laktóz (tejcukor), fruktóz (gyümölcscukor), glutén (bár cöliákia nem intolerancia, mégis hasonló étrendi kihívásokkal jár), élelmiszer-adalékanyagok, (pl tartósítószer, színezékek). Ételintoleranciára utaló tünetek: puffadás, gázképződés, hasi görcsök, hasmenés vagy székrekedés, fáradtság, ingerlékenység, fejfájás, migrén.

Fontos különbség: az intolerancia tünetei több órával az étkezés után is jelentkezhetnek, és gyakran összekeverik őket más emésztési problémákkal.

Diabéteszes gyermek:

A diabétesz egyfajta anyagcsere-betegség, élethosszig tartó, folyamatos ellátást igénylő állapot, amely akár már csecsemőkorban is diagnosztizálásra kerülhet, így az érintett életét ár kisgyermek korában is alapvetően befolyásolhatja. Mivel az óvodás gyermekek még nem önállóak, a cukorbetegségük ellátása a szülei és az őket gondozók közvetlen napi feladata. A hatályos jogszabály szerint az óvoda köteles felvenni a diabéteszes gyermeket. A diabéteszes gyermekek sajátos ellátást igénylő gyermekek, akiknek mindennapi ellátási igényük különbözik egészséges társaiktól, nevelési igényükben azonban nincs eltérés. A jogszabályok egyértelműen szabályozzák, hogy a nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell a rábízott gyermekek, tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről.

Intézményben kötelező feladat az, hogy dolgozók közül (pedagógus, vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy) rendelkezzen a diabéteszes gyermekek ellátásához szükséges képzéssel. Ennek birtokában elláthatja az 1-es típusú diabétesszel rendelkező gyermekek szükség szerinti vércukorszint-mérését. Orvosi előírás alapján, a szülővel egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű gyógyszert (inzulin) is beadhatja.

Tehetségtámogatás

Cél:

Kiemelkedő képességű gyermekek alkotó-, önkifejező képességének támogatása, érvényre juttatása.

Óvodánkban a gyermekek tehetségtámogatása irányított tevékenységi keretek között, tehetségműhely megszervezésével történik, mely hozzájárul a gyermekek korszerű látásmódjának alakításához.

A kiválóan kreatív gyermekek saját csoportjukban élik óvodás életüket. A mi feladatunk, hogy segítsük őket a továbbfejlődésben, tovább erősítsük kiemelkedő oldalukat. Célunk, hogy a gyermek olyan többletismereteket kapjon, amelyekkel a hétköznapiak során nem találkozhat.

Feladat:

- Tehetségcsírák felismerése, támogatása, továbbfejlesztése.
- Művészet ismeretére, szeretetére nevelés.
- Művészeti ág művelésére nevelés.
- Kreativitás, alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása
- Környezettudatosságra összpontosító, fenntarthatóság iránti fogékonyságra irányuló nevelés
- Hagyományörzés, honismeret megalapozása.

Azért is tartjuk fontosnak az ilyen irányú tehetségtámogatást, mert a gyermekek ugyanezeket a tevékenységeket folytathatják tovább az iskolában.

A gyermekek az óvodapedagógusok ajánlásával, a szülővel történt egyeztetés alapján **középső csoportos kortól** választhatnak több **művészeti, kreatív, egyéniség- és szellemi fejlesztő** tevékenység közül.

A választható tevékenységeket meghatározza az óvodapedagógusok érdeklődése, beállítottsága, felkészültsége, képzettsége, illetve a gyermekek érdeklődése:

- Színjátszás és drámajáték,
- Kézműves, és ábrázolás,
- Természetet megismerő és védő,
- Sakk és szellemi kreativitás, logikai gondolkodás
- népi tánc és hagyományörzés, népi gyermekjátékok.

Mivel azonos érdeklődési körrel rendelkező, de más- más fejlettségi szinttel rendelkező gyermekek kerülnek egy csoportba, így a tehetséggondozás mellett megvalósulhat a közösségi életre való eredményes felkészítés.

A **tehetséggondozó műhely** csak lehetőség, nem kötelező tevékenység a gyermekek számára. Csak akkor lesz eredményes, ha a csoportok alacsony létszámmal működnek. Ezekre a tevékenységekre az óvodapedagógusok az év elején szakszerűen felépített éves tervet készítenek, melyet **heti/2 heti** lebontásban rögzítenek. Nyílt napon, vagy ünnepek alkalmával bemutató előadás keretében adhatnak számot egész éves sikeres tevékenységükről, illetve kiállításon mutathatják be alkotásaikat, műveiket.

Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelvi nevelés az óvodai nevelőmunka minden területét átszövi, közvetítő elemként jelen van a nevelési feladat megvalósulásának minden mozzanatában. Az anyanyelv ismerete saját kultúránk ismerete, és ez az alapja nemzeti műveltségünknek, összetartozásunknak. A nyelv tanulása szocializációs folyamat is. A szocializáció folyamán a beszéd a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszközévé válik.

Cél:

A gyermek az életkori sajátosságainak megfelelő alaki-, nyelvi helyességgel, szívesen, folyamatosan, gazdag szókinccsel kommunikáljon. Fejlődjön beszédkedve, a magyar nyelv tisztelete, szeretete alakuljon ki benne.

Óvodás korban változik, fejlődik a gyermekek beszéde a legintenzívebben. Az óvodába érkező gyermekek kommunikációja nagyon különböző szintű. Az óvodának fel kell vállalnia a beszéd fejlesztését komplex módon.

Feladat:

- Olyan helyzetet kell teremteni, ahol a gyermek beszélhet, mesélhet.
- A szókincs bővítésére a tudatosan kiválasztott népmesék nyelvi anyaga is alkalmas és így a gyermekek passzív és aktív szókészletét bővíthetjük.
- Az anyanyelvi játékok használata a légzéstechnika, hangutánzás, akusztikus differenciálás, szinonimagyűjtés, hangsorok analízise, ritmusfejlesztés érdekében.
- Szituációs játékok alkalmazása a gondolataik, véleményük kifejezésére
- A kommunikációs játékok a gesztus, a mimika, a szemkontaktus szabályait alapozza meg.
- A párbeszéd szabályainak megismertetése.
- A vitahelyzetek megteremtésével a tárgyalás, a kompromisszumkötés minőségével ismerkednek meg.
- A helyzetgyakorlatok, drámapedagógiai elemek alkalmazása hatékony, a gyermekek kommunikációs fejlődésére.
- Értelmi- és érzelmi élet fejlesztése, pozitív megnyilvánulások erősítése.
- Kommunikációs készségének tudatos, tervszerű fejlesztése
- Közlés módjának és minőségének megtanítása
- Példamutató magatartás és beszéd, mely modellként szolgál az anyanyelv elsajátításához
- A beszéd eszközként való használatának fejlesztése – szókincsbővítés
- A beszédmegértés, beszédhallás-figyelem, auditív emlékezet képességének fejlesztése.
- A beszédszervek megfelelő mozgásának fejlesztése, beszédritmus fejlesztése.
- A természetes beszédkedv felkeltése és megőrzése.
- Metakommunikációs elemek jelentésének megismertetése.
- A grafomotorikus képesség gyakorlása.
- A tevékenységformában az anyanyelv gazdagságának ismertetése, a beszédészlelés – megértés - reprodukció fejlesztése, pontos, érthető kommunikációs mintaadás

- Beszélgetések a napi tevékenységek során, beszédhelyzetek biztosítása a kommunikáció helyes megismeréséhez
- Az óvodapedagógus kérdéseivel fejleszti a gyermekek gondolkodását, beszédre ösztönözi őket.
- Az Együttműködő Kommunikáció (EMK) elveinek alkalmazásával az óvodapedagógus modellként szolgál az empatikus, együttérző és ítéletmentes kommunikáció elsajátításában. Az EMK támogatja a gyermekeket abban, hogy érzéseiket és szükségleteiket szavakba öntsék, így fejlődik önkifejező készségük, énképük és a másokkal való kapcsolatuk is.
- A gyermeket körülvevő összes felnőtt beszédkultúrája, mintája.
- Logopédus és más szakemberek bevonása a gyermekek beszédének, kommunikációjának fejlesztésébe.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

Álláshelyek	Fő
óvodaigazgató	1
óvodaigazgató-helyettes	1
óvodapedagógus	13
fejlesztőpedagógus	1
pedagógiai asszisztens	2
óvodai dajka	7
konyhai dolgozó	2
óvodatitkár	1
kertész	1
Engedélyezett álláshelyek száma:	29

Az óvodaigazgató vezetésével olyan munkatársi klímát alakítottunk ki, amelyben mindenki magáénak érzi a KIMBI Óvoda programját, és amelynek középpontjában a gyermek áll. Kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó és modell értékű a gyermekek részére. Az eredményes óvodai nevelés feltétele az óvoda összes dolgozójának együttműködése, összehangolt munkája.

A program eredményes megvalósulásának alapja partnereink igényeinek megismerése, folyamatos nyomon követése, melynek szerves résztvevői az óvodapedagógusokon kívül a pedagógiai asszisztensek, szakképzett óvodai dajkák, akik nevelőtársaink a mindennapokban.

A nevelőtestület munkáját a saját fejlesztőpedagógusunk mellett, utazó logopédus, sérülésspecifikus gyógypedagógus, óvodapszichológus és gyógytestnevelő segíti a gyermekek fejlesztésében, felzárkóztatásában. Továbbá az egészségügyi szolgáltató szakemberei - gyermekorvos, védőnő, ortopéd orvos, fogorvos – támogatja munkánkat.

A KIMBI Pedagógiai Program lehetővé teszi a sajátos arculat magas szinten való megvalósulását, illetve a módszertani szabadságot a pedagógusok részére. A program céljai elérését magasan kvalifikált szakemberek együttes munkájával kívánjuk biztosítani.

A megvalósulás színterei:

- napi pedagógiai munka
- intézményi munkaközösség
- hospitálási rendszer
- nevelői értekezletek, megbeszélések
- továbbképzések, tanfolyamok
- együttműködés az óvoda dolgozói között

Intézményi munkaközösség feladatai

Mind a tervezés, mind a gyakorlati munka területén a szakmai munkaközösség célja az óvodapedagógusok munkájának segítése. Továbbá a nevelő-oktató munka szakmai színvonalának, minőségének fejlesztése, új módszertani lehetőségek bevezetése, kipróbálása.

A bemutató foglalkozások után a munkaközösség elemzi, megvitatja, értékeli a látottakat, és levonja a következtetéseket, melyek irányt mutatnak az elkövetkezendő időszakra.

A munkaközösségi foglalkozásokon az elméleti beszámolók biztosítják az aktív, pezsgő szellemiséget, és az építő vitát, az előadónak pedig elmélyült, alapos kutatómunkára ad lehetőséget. Így a korszerű ismeretek cseréje folyamatossá válik.

Gyakornokok mentorálása

Gyakornoki szabályzatunkban foglaltaknak megfelelően segítjük a pályakezdő fiatalokat abban, hogy megismerjék óvodánk belső értékeit, szakmai és szervezeti kultúráját. Meghatározott módszertan alapján támogatást kapnak, hogy megtalálják helyüket a munkaszervezetben. Gyakorlati és elméleti példát kapnak a feladatok hatékony elvégzéséhez. Az óvodaigazgató szakmai segítő, mentort nevez ki a gyakornok mellé, aki a rendszeres konzultációk alkalmával felkészíti, segíti a gyakornok tevékenységét.

Nevelő és munkatársi értekezletek

A heti rendszerességgel tartott értekezletek témái mindig az aktuális koncepció, terv, és feladatok kidolgozásának tükrében szerveződnek. Az értekezletek belső tudásmegosztás-fórumként is funkcionálnak, valamint a jógyakorlatok megosztására és esetmegbeszélésekre is alkamat teremtenek. A nevelői értekezleteken fogalmazódnak meg azok az irányelvek, melyek meghatározzák a következő időszak pedagógiai munkáját. A különböző munkacsoportok (tehetséggondozás, gyermekvédelem, mozgás) tevékenységéről is számolnak be a kollégák.

Továbbképzések, tanfolyamok

Továbbképzéseken való részvétel a továbbképzési terv alapján történik. Ezeknél nagy hangsúly fektetünk olyan képzések kiválasztására, melyek elősegítik a KIMBI Pedagógiai Program céljainak megvalósítását és speciális feladataink magasabb szinten való végrehajtását. Szorgalmazzuk a kommunikáció területén, a tehetséggondozáshoz, egyéni differenciált fejlesztéshez, az inkluzív neveléshez kapcsolódó speciális képzések elvégzését.

Minőségpolitikánk célja

A partnerközpontú működés minden minőségfejlesztési rendszer alapeleme. Amíg az eredményesség, vagy a színvonal általában külső elvárásokhoz való alkalmazkodást jelent, addig a minőség elsősorban a felhasználók igényeinek megismerését és kielégítését szolgáló helyi kezdeményezés nyomán jön létre.

Az elmúlt évek hagyományainak megfelelően továbbra is a menedzser szemléletű vezetést kívánjuk megvalósítani, melynek sarkalatos pontja az „alkotó légkör” megteremtése, és magas fokú függetlenség biztosítása a pedagógiai módszerek megválasztásában a KIMBI Pedagógiai Program alapján.

Az innovációs törekvéseket továbbra is támogatjuk, abban az esetben, ha azok erősítik a KIMBI Program alapvető nevelési céljait, és korszerűségével, európai szintű értékeivel minőségileg magasabb szintet biztosít.

Továbbképzések területén szorgalmazzuk a személyre szóló akkreditált képzések választását, mely növeli az emberi értékeken kívül a pedagógiai munka színvonalát is, előtérbe helyezve azokat, melyek a programunk megvalósulását segítik.

Pozitív, kreatív testületi légkör megvalósítására törekszünk oly módon, hogy az egyéni szakmaiság kibontakozhasson, és az önmegvalósítási törekvések érvényre juthassanak. A munkatársakra jellemző a kezdeményezés, kísérletezés, innovatív törekvések, jó tapasztalatok átadása és alkalmazása.

Az egységes pedagógiai elvek érvényesülése, egymás munkájának megismerése fontos nevelőtestületünknek. Az intézményi munkaközösségében való aktivitással, a hospitáláson, a nevelői értekezleteken, megbeszéléseken való együttműködéssel, a továbbképzéseken való aktív részvétellel biztosítjuk a kollégák részére.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek lehetőséget teremtünk ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. A tervezés kritériumainak megfelelően korcsoportokra kidolgozott nevelési és oktatási terv logikusan egymásra építve

veszi figyelembe a korosztályi követelményeket, a csoportnaplókban kerülnek részletes kifejtésre.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő munkatársak közötti kooperáció a továbbiakban is segítő és együttműködő legyen.

A munka minőségének elismerésére intézményünkben a következő jutalmazási rendszert alakítottuk ki:

- KIMBI Óvodáért emlékplakett
- A „Nevelési Év Óvodapedagógusa”, illetve a „Nevelési Év Dolgozója” oklevél
- Felterjesztés kitüntetésre (kerületi, országos)

Az óvoda működéséhez a törvényben rögzített létszám biztosított, melynek kulcsszereplői az óvodapedagógusok. Jelenlétük a nevelés teljes időtartama alatt jogszabályban meghatározottak alapján van. Elfogadó, támogató attitűdjük modellt, mintát jelent a gyermekek és szüleik számára.

Az óvodai nevelés eredményességét segíti az alkalmazottak szakmai és emberi kompetenciája, összehangolt munkája.

Az óvoda dolgozói feladataikat munkaköri leírás alapján végzik. A Pedagógus Etikai Kódexben foglaltakat ismerik, és betartják.

Tárgyi feltételek

Óvodánk 7 csoport befogadására, 160 gyermek elhelyezésére alkalmas három szintes, tágas terekkel rendelkező épület.

Intézményünk tárgyi felszereltsége jó, rendelkezik a jogszabályban meghatározott, a pedagógiai munka megvalósításához szükséges eszközökkel, kiváló lehetőséget nyújt az óvodáskorú gyermekeknek a széleskörű tapasztalatszerzésre, és az ismeretbővítésre. A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Lehetőséget biztosítunk a mozgás- és játékigényük kielégítésére, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőség szerint természetes anyagokkal vesszük körül.

Intézményünk sok lehetőséget biztosít a gyermekek mozgására, úgy az épületben, mint a több részre tagolt, fajtátekkekkel felszerelt árnyas udvaron.

Az udvaron gumipálya, mezítlábas tanösvény segíti a mozgásfejlesztést, a lábboltozat erősítését. A külső világ megismerésére, a természeti értékek megóvására szolgál az udvaron kiépített madárbarát tanösvény. A kerti munkálatokhoz gyermekméretű kerti szerszámokat használunk és a közlekedési szabályokat megismertetve különböző gyermekkerékpárokat használhatnak a gyerekek az udvaron. Mindegyik udvarrészen az EU szabványoknak megfelelő mászóakák, várak állnak a gyermekek rendelkezésére.

Az épület adottságai miatt – hegyoldalon szinteltolással építve – a 7 csoportszoba három szinten került kialakításra. A csoportszobák bútorai, berendezései, esztétikus és praktikus kialakításukkal otthonos, barátságos légkört teremtenek a gyermekek részére.

Komfortfokozatát emeli, hogy minden csoport rendelkezik különálló öltözővel, mosdóval, terasszal.

Fejlesztőszoba és két kisebb fejlesztőhelyiség áll a fejlesztőpedagógus, a logopédus, és egyéb segítő szakemberek rendelkezésére.

Az épület központi aulájában kialakított tornaterem és hozzá tartozó jól felszerelt szertár unikumnak számít az óvodai rendszerben.

A tágas, világos többcélú terem a fejlesztő - és mozgás foglalkozások mellett alkalmas a különféle rendezvények, továbbképzések, bemutatók ünnepélyek megszervezésére, lebonyolítására.

A játék és fejlesztőeszközök, a hangszerek, sportszerek, digitális eszközök a csoporttermekben, valamint az épületben található több szertárban, tematikusan elrendezve állnak a kollégák rendelkezésére.

A működés zavartalanságát segíti egy vezetői és egy titkár iroda, egy nevelői szoba, két személyzeti öltöző, egy szülői fogadó szoba.

A régebben működő sósobát szeretnénk újra kialakítani, korszerűbbé tenni.

Az óvodai élet, napirend

Cél:

Megteremteni a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezetet (életkor és csoportonkénti eltérések figyelembevételével), ahol joga van zavartalanul játszani. Az óvodapedagógusnak is joga van a gyerekekkel való zavartalan tevékenységekhez.

Feladat:

- Rugalmas napirend biztosítása, igazodva a gyermek egyéni szükségleteihez.
- Az óvoda teljes nyitvatartási ideje alatt óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel.
- Lehetőségekhez mérten a folyamatosság biztosítása.
- Folyamatos reggeliztetés biztosítása.
- Párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek szervezése.
- A heti rend csoportonkénti állandósága.
- Csoportok napi és heti rendjét az óvodapedagógus tervezi.

Óvodaválasztás, befogadás

Cél:

Az óvodaválasztás megkönnyítése, az óvoda és a Pedagógiai Program megismerése, a gyermekek zökkenőmentes beilleszkedése a KIMBI Óvoda mindennapjaiba.

Feladat:

- tájékoztató kiadvány kiadása a KIMBI óvodáról
- a leendő kiscsoportosok meghívása a KUKUCSKA napokra

- Gyermeknap (KIMBI- napi) ünnepségre való meghívás
- ismerkedő családlátogatás igény szerint
- fokozatos szülői beszoktatás megszervezése
- a beszoktatás első hetében a csoport mindkét óvodapedagógusának jelenléte

Befogadás feltételei:

- Önállóságra való törekvés, bizonyos fokú önállóság (öltözködés, étkezés, tisztálkodás).
- Szükségletek kinyilvánítása beszéddel
- A saját név ismerete
- A tulajdonság, az "enyém" névmás használata
- Az "én" személyes névmás használata
- Szobatisztaság, cumi, cumisüveg elhagyása
- Az önérvényesítés - korlátozás egyensúlyának elfogadása
- A szokásokhoz, normákhoz való alkalmazkodás képessége
- Szociális érettség a többi gyermekhez való alkalmazkodáshoz
- Nyitottság a gyermekek, a felnőttek, és az új környezet felé
- Beszéd által való kommunikációs érintkezés
- Bizonyos fokú érzelmek feletti uralkodás
- Járás-, mozgásbiztonság
- Érdeklődés a különböző játékok, játéktevékenységek iránt
- Fokozott mozgásigény kellő megfékezésére való képesség
- A közösséghez tartozás igénye, zökkenőmentes beilleszkedés
- Szabálytudat kezdeménye
- Kapcsolatfelvétel, együttműködési képesség a pedagógussal és a gyermekekkel egyaránt
- Felnőtt irányításának elfogadása
- Érzelmi kiegyensúlyozottság.

Tankötelezettség feltételei

Arra törekszünk, hogy a hatályos jogszabályoknak megfelelően, minden gyermek – mire tankötelessé válik – birtokában legyen azoknak a kompetenciáknak, amelyek biztosítják az eredményes helytállást a továbblépéshez. A jogszabályi változások értelmében az iskolába lépéshez szükséges képességek és készségek célzott, differenciált fejlesztését az óvodai csoportokban a napi 45 perces időkeretben kell biztosítani, a gyermekek egyéni terhelhetőségéhez igazodóan, amennyiben lehetőség van rá, külön térben megszervezve.

Intézményünkben homogén életkorú gyermekcsoportok működnek, így a pedagógiai fejlesztések és az iskolára való felkészítés korosztály-specifikusan, az adott életkori sajátosságokhoz illeszkedve valósul meg. Ennek megfelelően a legnagyobb (iskolába készülő) korcsoport számára külön iskolaelőkészítő (Nagy+) csoportot működtetünk. A csoport létrehozásával célunk az átmenet megkönnyítése az óvodai és iskolai nevelés között, az iskolakezdés támogatása, valamint a tanuláshoz szükséges alapképességek (figyelem,

emlékezet, feladattudat, szabálykövetés, finommotorika, grafomotorika, vizuális és auditív észlelés stb.) megerősítése.

A napi 45 perces iskolára felkészítő fejlesztő tevékenységek során kiemelten figyelünk a gyermekek egyéni szükségleteire és fejlődési ütemére. A differenciált munkaformák – egyéni, kiscsoportos, páros foglalkozások – lehetővé teszik a személyre szabott pedagógiai támogatást. Infrastrukturális adottságaink lehetővé teszik, hogy az iskolára felkészítő tevékenységek egy része külön térben, nyugodt környezetben, célirányosan történjen, így a gyermekek optimális feltételek között mélyíthetik el meglévő ismereteiket és készségeiket.

A tevékenységek tartalma szorosan kapcsolódik az életkori jellemzőkhöz, a játékoság elvéhez és az élményszerű tanuláshoz, miközben fokozatosan alakítjuk ki azokat a tanulási szokásokat, amelyekre az iskolában alapozni lehet. Célunk nemcsak az ismeretek bővítése, hanem a gyermekek önbizalmának, tanulási kedvének, motivációjának növelése is.

Az iskolára felkészítő munkájába az óvodapedagógus beépíti a logopédiai és pszichológiai szakvéleményeken alapuló egyéni fejlesztéseket, valamint szükség esetén szorosan együttműködik segítő szakemberekkel (gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus).

Az új alapprogram elvárásait intézményünk szakmai programjába beépítve, a gyermekek egyéni útját támogatva valósítjuk meg, szem előtt tartva a gyermekközpontúság, a differenciálás, valamint az iskolai beilleszkedés minél eredményesebb előkészítésének elveit.

Ünnepek, hagyományok

Az elmúlt négy évtized alatt KIMBI hagyományaink lettek, melyek közös értékeink megőrzéséből, továbbadásából születtek. Célunk lehetőséget teremteni a család és óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, nevelési elveink közelítésére.

Az ünnepek kiemelkedő események a gyermekek mindennapi életében. Perspektívát adnak, megerősítik a hagyományokat, a közös élmény erejével fokozzák a gyermekek összetartozását.

A nemzeti ünnepek, jeles napok (október 23, március 15) megünneplése kapcsán segítjük a hazaszeretet, a nemzeti identitás formálását, valamint keresztény kulturális értékeket és hagyományok megismerését (Márton nap, adventi ünnepkör, Mikulás, karácsony, farsang, húsvét, anyák napja, apák napja)

Az ünnepek élményei, megélései illeszkednek gyermekeink természetes életmenetébe. A tevékenységet várakozás előzi meg. Az ünnepeket tartalmasabbá teszi, hogy a gyermekek életkoruktól függően részt vesznek az előkészítésben. A szülők, a családtagok is részt vesznek a közös ünnepelésben, bekapcsolódnak a szervezésbe, előkészítésbe, és alkalmanként a lebonyolításban is (Kimbi nap, születésnapok, ballagás, évzáró, közös kirándulások, kulturális, sport események).

A XII. kerület által szervezett programokon, rendezvényeken való részvétel erősíti a közvetlen „szülőföldhöz” való kötődést („Pindúr-Pandúr” közlekedési vetélkedő, „Előzd meg a fogaskerekűt”, „Fitt leszel, ha itt leszel”, Karácsony az Idősek gondozóházában, karácsonyi, adventi vásáron való fellépés, Nácisz futás, Nácisz ültetés, stb.)

A zöld jeles napok megünneplésével a környezettudatos nevelési elvek beépülését, a fenntarthatósági szemléletet alapozzuk meg (Állatok világnapja, Luca nap, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és fák napja, Környezetvédelmi világnap, Autómentes nap).

Az óvoda kapcsolatai

Cél:

A gyermekek egészséges fejlődése, komplex fejlesztése érdekében arra törekszünk, hogy ápoljuk és fenntartsuk a jó kapcsolatot nevelési partnereinkkel. Partnerközpontú működésünk alapja a kölcsönös őszinteség, bizalom, megértés és segítőkészség.

Feladat:

- Létrehozni egy olyan emberi kapcsolatrendszert, amelyből egyaránt merít a gyermek, a család, és az óvodai testület.
- Megteremteni az oldott kapcsolatteremtés lehetőségeit.
- Gondoskodni a folyamatos információ áramlásról és a rendszeres közös programokról.
- Tiszteletben tartani a szülők és a gyermekek személyiségi jogait.
- Különbözőség elfogadása, tiszteletben tartása, esélyegyenlőség biztosítása.

Család

Cél:

A családok és az óvoda kapcsolata élő, nyitott és partneri, a gyermeknevelésről való közös gondolkodás jellemezze. Legsorosabb kapcsolatunk az óvodába járó gyermekek családjával van. A gyermek elsősorban a családban nevelkedik. Az óvoda kiegészíti és segíti, támogatja a családi nevelési folyamatot.

Feladat:

- Az óvodai nevelés a családi élet szokásait figyelembe veszi.
- Alapja a kölcsönös bizalom és segítségnyújtás.
- Őszinte, nyílt, asszertív kommunikáció.
- Fontos az előítéletektől mentes közeledés minden családhoz.
- Az egyes családok nevelési felfogását tudomásul venni.
- Tapintatos segítségadás a családi nevelés terén.
- Szükség esetén gyermekvédelmi szolgálat bevonása.

Kapcsolattartás formái:

- Igény szerinti családlátogatás megszervezése (család helyzetének megismerése: család összetétele, szülő nevelői magatartása....)

- Nyílt napok megszervezése
- Fogadóórák - egyéni igények, problémák alapján.
- Szülői értekezletek megtartása
- Közös programok, ünnepélyek szervezése
- Szülők érdekképviselése - Szülői Szervezet működtetése (KIMBISZK)
- Partner Nap

Bölcsőde

- A kapcsolat alapja a kölcsönös nyitottság, folyamatosság.
- Közös továbbképzések, tapasztalatcserék, szülői értekezleten való részvétel.
- Bölcsődelátogatás.
- Óvodába lépés előtt tájékoztató a leendő szülőknek értekezlet.

Iskola

- Óvoda-iskola átmenet megkönnyítése
- Szoros együttműködés, nevelőpartneri viszony jellemzi.
- Egymás munkájának, módszertani elveinek kölcsönös ismerete, összehangolása.
- Tanköteles korú gyermekek iskolalátogatása.
- Szülőknek szervezett nyílt órák.
- A gyermekek neveltségi szintjéről való visszajelzés az óvodának.
- Az önkormányzat által szervezett összejöveten a kerületi iskolák bemutatkozása.

Kerületi intézmények és szakemberek

A kerületi intézményekkel és szakemberekkel jó nevelőpartneri viszony alakult ki.

A következő intézményekkel és szakemberekkel állunk kapcsolatban:

- kerületi önkormányzati fenntartású óvodái,
- kerületi általános iskolák
- védőnői szolgálat
- Hegyvidéki MOM Kulturális Központ
- Hegyvidéki MOM uszoda
- Normafa Sportcentrum
- gyermekfogászati rendelő
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Fekete István Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI

Az óvodai élet alatt a pedagógiai szakszolgálatok, az egészségügyi szakszolgálatok (orvos, szakorvosok, védőnő, gyógytestnevelő), a gyermek- és ifjúságvédelem intézményei a gyermekek nevelését speciális szakismereteikkel segítik elő.

A védőnő és orvos által végzendő évenkénti státusz szűrővizsgálatról jogszabályok meghatározása szerint a kiskorú törvényes képviselőjének kell gondoskodnia.

A szakemberek többségével a kapcsolatfelvétel egy konkrét probléma jelentkezésekor történik. Az általuk végzett szűrővizsgálatok biztosítják a gyermekek egészségének megóvását és a prevenciót.

Kapcsolat a fenntartóval

A fenntartóval való kapcsolatot a jogszabályokon és belső szabályzókra alapuló, konstruktív és hatékony együttműködés jellemzi. A kölcsönös párbeszédre és bizalomra alapuló együttműködés elengedhetetlen a gyermekek fejlődését szolgáló biztonságos és támogató környezet kialakításához. A fenntartó gondoskodik az óvoda szakszerű működtetéséhez szükséges infrastrukturális feltételekről, költségvetéséről és jogszabályi megfeleléséről.

Az óvodai élet tevékenységi formái és a tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tevékenységeket a külvilág, és ennek változásai (évszakok, ünnepek, hagyományok) figyelembevételével tervezzük. A mindennapi tevékenységek megszervezése és kivitelezése során ezek válnak meghatározóvá a kötött és kötetlen tevékenységek, a játék, a munka és az óvodai élet egész területén is.

A sokféle tevékenység lehetőséget biztosít a gyermek számára, hogy alkotasson, felfedezhesse környezetét, átélhesse a gondolkodás örömét, tapasztalatokat szerezhessen, kielégíthesse érdeklődését, egyéni ütemében fejlődhesen.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, minden érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- cselekvéses tanulás
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- gyakorlati problémamegoldás

Óvodánk elhelyezkedése, belső elrendezése, eszközfelszereltsége lehetőséget biztosít arra, hogy minden gyermeki tevékenységet áthasson a mozgás, és az ebből fakadó öröm, kreativitás, a játékos cselekvés, amely a fejlesztés során döntő fontosságú.

Minden tevékenységben a témától függően lehetőséget biztosítunk a közvetlen tapasztalatszerzésre. Így minden gyermek fokozatosan, saját fejlettségi és egyéni érési szintjének megfelelően, differenciált fejlesztéssel juthat el a játékos tapasztalás, cselekvés során a szükséges ismeretekhez.

Ezek elsajátításával egyetemben fejlődik, alakul mozgása, gondolkodása. Változik és gazdagodik egész személyisége, miközben tevékeny módon ismerkedik a gyermek a környező világgal, tapasztalatokat szerez a saját testéről, lehetőségeiről, képességeiről. Ezáltal válik a saját környezetét alakítani tudó aktív és kreatív egyéniséggé.

A közvetlen tapasztalás során szerzett ismeretek hozzájárulnak a térben való biztonságos eligazodáshoz, a téri tájékozottsághoz. Észrevétlenül változik meg viszonyulása a külvilághoz, és válik reálisabbá világképe, valóság tudata.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Játék

Cél:

A játék az emberi kultúra, a művészet, a tudomány alapja, lényegi eleme. Az élethosszig tartó tanulás alapja a kíváncsiság, az önértékelés, a rugalmasság, a kreativitás, ami a játékban, a játék által alakul és fejlődik.

Az óvodás gyermek legfontosabb és legfejlesztetőbb tevékenysége a játék. Ebben a korban a játék és a tanulás nem választható el egymástól. A gyermek játéka tanulás, a tanulás, pedig maga a játék. Az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze: szabadon választott tevékenység, örömforrás, feszültségoldás. Olyan tevékenység, melyben a gyermeknek lehetősége nyílik az őt körülvevő világ megismerésére, ami által formálódik, fejlődik személyisége.

Feladat:

Értelmi nevelés:

- Fejlessze a kezűgyességet, növelje az önállóságot, a kitartást.
- Pontosabbá válják az érzékszervek működése, ezáltal megbízhatóbb lesz az észlelés, a megfigyelő-képesség.
- A játékban jelenik meg először a szándékos emlékezet, mely által gazdagodik a képzelet, a gondolkodás.
- Az akadályok leküzdése, és a konfliktusok megoldása hozzájárul a problémamegoldó gondolkodás fejlődéséhez.
- Az értelmi-, motoros-, kommunikációs képességei fejlődjenek.
- Az egyéni fejlesztés és az alapképességek fejlesztése érdekében heti lebontásban fejlesztő játékok tervezése és megvalósítása differenciált feladatadással.

Érzelmi nevelés:

- Ösztönözzük a gyermekeket az önmegvalósításra, érzelmeik, vágyaik, szükségleteik, igényeik, lelki állapotuk kifejezésére.
- A különböző játékfajtáknak elkülönített helyet alakítunk ki, ezzel biztosítva az intimitást, az érzelmi biztonságot, így fokozódik a gyermek közlési vágya, beszédkedve.
- A beszédkedv segíti a nyelvi kommunikációs készség fejlődését.

- Mindig biztosítjuk a szabad választás lehetőségét, a gyermek maga dönthet arról, hogy hol és mit kíván játszani.
- Inspiráljuk arra, hogy szabadon válassza meg társait a játékhoz, ez magában foglalja a félrehúzóds, az egyedüllét lehetőségét is.

Szocializáció:

- A játékban válnak közelivé és elfogadhatóvá a viselkedési szabályok, megnyilvánulnak és fejlődnek a gyerekek közötti társas kapcsolatok.
- Figyelembe vesszük a játék fejlődési szakaszait (a kezdeti magányos játékból következik az egymás melletti játék, majd fokozatosan alakul ki a közös játék, az együtt játszó párok, csoportok viszonylag tartós együttműködése).
- Támogatjuk a vezető egyéniségeket, a magányosan tevékenykedőket pedig bátorítjuk a közös játéktevékenységre.
- Tapasztalatokat szereznek társaik szándékának megértésében, a másik gyermek helyzetébe való beleélésben, az együttérzésben - kialakul és fejlődik empatikus készségük.

Testi nevelés:

- Az óvodapedagógus heti rendszerességgel megtervezi a mozgásos játékok lehetőségeit, feladatait. Ez mindig kapcsolódik a testnevelés, a mindennapos testnevelés anyagához és a játékos lábtornához, figyelembe véve az évszakok változásait, az ünnepeket, ezzel fokozva az aktualitást, és a játékos jelleget.
- Ezáltal fejlődik a gyermek mozgása, segíti az új mozgásformák kialakulását, gyakorlását, ismert mozgásformák tökéletesedését.

A játék feltételei

Cél:

Azoknak a feltételeknek a biztosítása, amelyek kedvezően hatnak a játék alakulására, a játékkedvre, amelyek segítségével a játék tartalmasabbá, sokoldalúbbá válhat.

Feladat: Szubjektív és objektív feltételek biztosítása

Szubjektív feltételek

Az óvodapedagógus személyisége:

- ismerjen meg és fogadjon el minden gyermeket, mint önálló személyiséget
- rendelkezzen empátiás készséggel, mert ez elengedhetetlen a megértő, együttműködő magatartáshoz,
- gesztusaival, pillantásával, mosolyával, hanglejtésével buzdítsa a gyermekeket,
- magatartása, viselkedése követendő példát nyújtson,
- szeressen játszani,
- minden gyermek felé kedves és nyitott legyen.

Feladatai:

- törekedjen, hogy a játékelet alatt a játék fantáziaserkentő, kreatív és kíváncsiságot ébresztő legyen,
- tapasztalatok, pozitív élmények nyújtása,
- játéktervek készítése az aktuális tevékenységekhez kapcsolódóan,
- a játéktevékenység tudatos tervezése élményekre építve,
- az egész csoportnak közös és egyéni tapasztalatszerzési lehetőségek nyújtása / a gyermekek minél jobban ismerjék meg közvetlen környezetüket,
- a gyermekek családi élményeinek figyelembevétele,
- a séták, kirándulások, látogatások lehetőségeinek kihasználása,
- a játékban megjelenő negatív tapasztalatok és érzelmek megjelenésének, feldolgozásának elősegítése,
- a különböző játékfajták sajátosságainak ismerete,
- a játék során sokoldalú megfigyelések feljegyzése a gyermekekről,
- a gyermekek képességeinek maximális kibontakoztatása,
- aktív részvétel a játékban a gyermek egyéni igényeinek megfelelően.

Objektív feltételek

1) megfelelő hely:

- a gyermekek szabadon rendelkezhessenek, kreatívan használhassák a csoportszoba berendezéseit, tárgyait,
- állandó és ideiglenes helyek kialakítása mind a sokat mozgó, mind a nyugalmat kedvelő gyermekek számára,
- nagyobb hely felszabadítása a közös játékhoz,
- kuckók létrehozása a kisebb csoportoknak, intimitás biztosítása.

2) megfelelő idő:

- alapja a jól kialakított, rugalmas napirend,
- minél hosszabb, megszakítás nélküli idő a zavartalan játék érdekében,
- az étkezés, a tisztálkodás, az alvás, és a kötött tevékenységek kivételével szabad játék lehetőségének biztosítása,
- a megkezdett játék délutáni, vagy másnapi folytatásának biztosítása,
- az időjárásnak és az óvoda sajátosságainak megfelelően a szabadban töltött játékidő maximális kihasználása.

3) megfelelő játékeszközök:

- késztesse kreativitásra, motiválják, ösztönözzék játékra a gyermeket,
- keltsék fel a gyermekek érdeklődését, feleljenek meg igényeiknek, életkori egyéni sajátosságainak,
- legyenek tartósak, tisztíthatók, esztétikusak, balesetmentesek,
- a korcsoport játékigényeinek megfelelő mennyiségben álljanak rendelkezésre,
- a játékszerek a gyermekek számára könnyen elérhetőek legyenek,
- a kész gyári játékeszközökön kívül, barkácsolható, összeállítható játékeszközök biztosítása,
- a szerepjátékhoz, dramatizáláshoz és az egyéb játékokhoz használható kiegészítő eszközök biztosítása,

- legyenek a gyermekek által barkácsolt játékeszközök is,
- környezetük tárgyait is bevonhassák játékukba, szabadon birtokolhassák a játékeszközöket, kreatív módon összekapcsolva más játékfajtákkal
- lehetőleg természetes alapanyagokból készült eszközök használata,
- a gyermekek képességeit komplex módon fejlessze.

Alkalmazott játékfajták

Gyakorló játék

Cél:

Véletlen mozgásból, cselekvésből, hangadásból fakadó siker, mely újra és újra ismétlésre készíteti a gyermeket.

Feladat:

- sokszori ismétléssel különböző funkciók fejlesztése,
- hang és beszéd játékos gyakorlása,
- megfelelő számú játékszerek, eszközök, anyagok biztosítása a gyermekek manipulációs és mozgásigényének kielégítésére,
- balesetmentes, esztétikus öltöztethető, húzogatható, rakosgatható játékszerek, főként természetes anyagokból,
- mozgást gyakorló játékoknak megfelelő hely biztosítása.

Konstruáló játék

Cél:

Építőelemekből és más játékszerekből, különböző alkatrészekből, anyagokból, építmények, játékszerek, különféle tárgyak létrehozása.

Feladat:

- az "én csináltam" megtapasztalása,
- előre elgondolt, meghatározott céllal végzett építés,
- az alkotás örömeinek felkeltése,
- fantázia, kézügyesség, finommotorika, tervező, előrelátó készség fejlesztése,
- közös alkotások létrehozása során együttműködés, közösségi érzés felkeltése,
- összerakós, összeállítható játékszerek használata,
- önálló tervezés és kivitelezés,
- az építés - konstruálás összekapcsolása a többi játékterülettel,
- fantázia tag lehetőségeinek kihasználása a játékban,
- a létrehozott alkotás hatására különböző élethelyzetekbe való beleélés,
- igényesebb, bonyolultabb alkotások létrehozásával eredményességre törekvés,
- a választott, elképzelt modell egyre pontosabb megközelítésének igénye,
- a bonyolultabb játékelemek biztos kezelése,
- problémameglátó-, és megoldó képesség fejlesztése.

Feltételek:

- sokféleképpen összeállítható játékszerek, építőelemek,
- változatos eszközök és anyagok,
- a felhasználás szabadsága,
- megfelelő, nyugodt hely biztosítása.

Szabályjáték

Cél:

Meghatározott szabályok szerint zajló tevékenységgel a szabálytudat kialakítása, a kudarcűrő, együttműködő képesség fejlesztésével.

Feladat:

- a szabályok pontos betartására, a szabályoknak megfelelő viselkedésre való nevelés,
- a játékvezető meghatározó, irányító szerepének elfogadása,
- szabályoknak megfelelő segítségadás,
- a saját csapat érdekeinek figyelembevétele,
- a szabály betartásának és megszegésének érzelmi megnyilvánulásai,
- gyermeki önállóság megnyilvánulása a szabály önkéntes vállalásában,
- siker és kudarc elfogadása, feldolgozása,
- helyes magatartásformák elsajátítása: szerénység, mértéktartás, eredményre törekvés, közösségi érzés, felelősségtudat,
- a mozgásos szabályjáték során a meglévő ismeretek gyakorlása, elmélyítése
- (testnevelési -, dalos-, és mondókás népi játékok),
- értelmi képességeket fejlesztő játékokkal a gyermekek gondolkodásának, emlékezetének, megfigyelőképességének, figyelmének fejlesztése,
- ügyességet, szellemi erőfeszítést igénylő szabályjátékok,
- a szabályok betartása, és betartatása a társakkal,
- egészséges versenyszellem,
- szabályok kitalálása, változtatása társakkal egyeztetve,
- a szabályok betartásán túl udvarias, előzékeny magatartásra törekvés.

Feltételek:

- szabályok kiválasztásánál az életkori, a csoport és az egyén sajátosságainak figyelembevétele,
- szabályok pontos magyarázata, bemutatása, javítása,
- készen vett, és közösen készített értelemfejlesztő játékeszközök,
- a mozgásos szabályjátékokhoz balesetmentes hely biztosítása.

Szimbolikus - szerepjáték

Cél:

A játék során a gyermekek a környezetről szerzett benyomásait, élményeiket, tapasztalataikat és ismereteiket egyéni és szubjektív módon, kreatívan jelenítsék meg.

Feladat:

- érzelmi azonosulás a szerepekkel /empátia, identifikáció/,
- közösségi érzés formálása: együttműködés, kölcsönös alá-, és fölérendeltség,
- társas kapcsolatok alakulása,
- önállóság érvényesítése a játék megszervezésében,
- a játék témájához kapcsolódó szerepek és az ennek megfelelő magatartásformák elsajátítása, gyakorlása,
- szereplési vágy felkeltése, kielégítése,
- emlékezet, képzelet, figyelem, fejlesztése,
- párbeszéd során anyanyelvi nevelés, kommunikációs készség fejlesztése,
- szerepekhez való kötődés,
- cselekvések összehangolása,
- szerep által megkívánt magatartás alkalmazása,
- játszótársak elgondolásának megértése, elfogadása,
- kevésbé érdekes, kedvezőtlen szerepek elvállalása,
- játszótársakhoz való alkalmazkodás,
- önálló játéktervezés, szerepkiosztás, eszközválasztás, szabálybetartás,
- játszócsoportok tagjai között tartós és szoros kapcsolat kialakulása.

Feltételek:

- élmények, tapasztalatok, ismeretek nyújtása
- megfelelő fejdíszek, jelmezek, eszközök biztosítása
- állandó és mobil játszóhelyek biztosítása.

Verselés, mesélés

A mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdoló, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókinccsük. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, egyéni és életkori fejlettségi szintek figyelembevételére. Az élıszavas mese a legalkalmasabb a gyermek szemléltetmődjának, világképének alakítására.

A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. A mindennapos mese, mondóka, vers a gyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó

mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Cél:

Az anyanyelvi kultúra és műveltség megalapozása, a nemzeti kultúra alapjainak lerakása, erkölcsi és esztétikai értékek közvetítése, és az óvodáskorú gyermek életkorának megfelelő műfajok (mese, verses mese, vers, népi mondóka) megszerettetése.

Feladat:

- népi mondókák, népmesék, anyanyelvünk sajátos ritmusának, dallamának, hangzóvilágának megismertetése,
- az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra, önismeretre, a világ megismerésére nevelés,
- érzelmi biztonság nyújtása, lelki szorongás oldása az anyanyelvi nevelés által - dúdoló, mondókák, gyermekversek, mesék segítségével,
- belső képteremtés képességének kifejlesztése,
- a mesék, versek, a magyar népi alkotások, illetve főként a hazai műalkotások figyelembevételével kerülnek kiválasztásra - a magyar gyermekköltészet minél szélesebb választékának ismerete,
- a könyv szeretetének felkeltése,
- a gyermek saját vers- és mesealkotásának, annak mozgással történő kombinálásának elősegítése, ezáltal az önkifejezésük segítése.
- népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művekkel való ismerkedés
- az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítása, a gyermek szorongásainak feloldása.

Képességfejlesztés

Értelmi:

- a képzelet, a fantázia, a reprodukációs készség fejlesztése a mese hallgatásával, eljátszásával,
- emlékezet, szeriális emlékezet fejlesztése,
- analízáló képesség fejlesztése a mese cselekményének tagolásával.

Szociális:

- a szereplők jellemének megismerésével az erkölcsi normák alakítása,
- együttműködő képesség fejlesztése,
- humorérzék fejlesztése,
- egymáshoz való alkalmazkodó képesség fejlesztése,
- összetartozás élményének átélése,
- egymás szemléletmódjának tiszteletben tartása.
- a mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

Kommunikációs:

- aktív és passzív szókincs bővítése,
- kifejezőképesség fejlesztése,
- beszédértés fejlesztése,
- előadó-képesség fejlesztése önállóan és közösen.

Testi:

- testséma fejlesztése a mondóka, vers közbeni mozgással, meghatározott testrészre való koncentrációval,
- utánzó mozgások végrehajtása a dramatizálás során,
- összerendezett mozgás fejlesztése.

Feldolgozásra javasolt témakörök:

- rövid versek megjelenítése, ritmikus és utánzó mozdulatokkal kísérve,
- mondókák, hangutánzó mesék párbeszédes játékká formálása,
- vidám és humoros, az évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó versek gyakorlása,
- egyszerűbb állat-, halmozó-, lánc-, tündérmesék, és folytatásos történetek megismerése, előadása,
- hosszabb, bonyolultabb magyar népmesék megismerése a már megismert irodalmi művek, megjelenítése, bábozás, dramatizálás során,
- mesekönyvek használata, megbecsülése, mesemondás képről,
- klasszikus gyermekirodalmi művek, kortárs mai írók, költők műveinek megismerése,
- más népek meséinek megismerése,
- kifejezőképesség, és előadói készség fejlesztése önálló, önkéntes szerepvállalással.

Feltételek:

- nyugodt, meghitt mese és vershallgató hangulat megteremtése,
- esztétikus bábok, fejdíszek, díszletek, jelmezek biztosítása, dekoratív elhelyezése,
- hagyományos és digitális eszközök használata (diavetítő, projektor, laptop, cd, dvd, hanganyag lejátszására alkalmas egyéb eszközök)

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- várja, igényli a mesehallgatást,
- néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni,
- folyamatosan, összefüggő mondatokban fejezi ki önmagát,
- beszéde tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek,
- szívesen mesél, báboz, dramatizál,
- tud történeteket kitalálni, azokat elmondani, megjeleníteni,
- olyan szókincssel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatainak érthető kifejezését,
- gondosan bánik a könyvekkel.

Ének, zene, népi játék, tánc

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Cél:

A művészeti nevelés megvalósításával, és a zenei élmények nyújtásával, a zenei érdeklődés felkeltése, ízlés formálása, kreativitás kibontakoztatása, a magyar zenei értékek, és a kortárs művészeti alkotások megismertetése, megszerettetése, a zenei anyanyelv megalapozása.

Feladat:

- a gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének alkotókedvének, mozgásának játékos fejlesztése,
- a zenei anyanyelv megalapozása,
- zenei képességek fejlesztése,
- a zenehallgatás anyagának kiválasztásánál a gyermekek etnikai, nemzetiségi összetételének figyelembevétele, más kultúrák zenéinek, dalainak megismertetése,
- pedagógus minta adásával spontán utánzásra ösztönzés mind éneklés, mind mozgások bemutatásával, ezek beágyazása a mindennapi tevékenységekbe.
- a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismertetése.

Képességfejlesztés:

Értelmi:

- zenei emlékezet fejlesztése,
- összehasonlítás (azonosítás, megkülönböztetés),
- figyelem, koncentráció,
- elvont gondolkodás fejlesztése,
- képzelet fejlesztése.

Szociális:

- közös játék során a társas kapcsolatok fejlesztése,
- türelem, tolerancia, egymásra való odafigyelés.

Kommunikációs:

- szókincsbővítés,
- zenei fogalmak megismerése, használata,
- kifejezőkészség finomítása.

Testi:

- harmonikus, összerendezett mozgás fejlesztése,
- légzéskapacitás növelése,
- egyensúlyérzék fejlesztése.

Feldolgozásra javasolt témakörök

Ritmusérzék fejlesztés:

- egyenletes lüktetés, és ritmus érzékeltetése,
- szünet jelzése,
- ritmusvisszhang,
- kérdés-felelet,
- improvizáció,
- gyors-lassú megkülönböztetése,
- játékos mozgások, tánc, térformák gyakorlása,
- ritmushangszerek használata.

Hallásfejlesztés:

- magas-mély hangok érzékeltetése,
- dallamvonal térben mutatása,
- halk-hangos megkülönböztetése,
- dinamikai és tempóelemek összekapcsolása,
- hallás finomítása hangszín, hangirány, hangtávolság megállapításával,
- dallamok felismerése, dallambújtatás,
- motívum éneklése, visszhangjáték,
- kérdés-felelet,
- zenei improvizáció,
- zenehallgatás.

Feltételek:

- megfelelő hely biztosítása a dalos játékokhoz,
- meghitt hangulat teremtése a zenei feladatok végrehajtásához,
- megfelelő eszközök (fejdíszek, hangszerek, jelmezek, stb.) biztosítása,
- lehetőség a gyermek önálló elképzeléseinek, kreativitásának megvalósításához.

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- szívesen hallgat zenét, élőhangú éneket,
- tud néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül is énekelni,
- tud dallam vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni,
- tud társaival térformákat alakítani,
- a különböző mozgásokat, táncmozdulatokat együtt, esztétikusan végzi,
- tud irányítás nélkül játszani néhány dalos játékot,
- felismeri a halk-hangos közötti különbséget, és tud halkán, illetve hangosan énekelni, beszélni
- tud ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni,
- megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, és tudja mindkettőt mozgással, járással, tapssal a dalból kiemelni,

- megbeszélés, vagy egyéni ötlet alapján az éneklést óvodában használt hangszerekkel tudja kíséni.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

Cél:

Különböző tevékenységek, technikák, gyakorlása közben képi- térplasztikai kifejezőmód, vizuális látás, alkotókedv, formavilág, színérzékelés és a szépség iránti vonzódás felkeltése. Az alkotó, ábrázoló tevékenységhez az óvodai élet teljes idejében lehetőséget, teret, megfelelő, változatos eszközöket és támogató légkör biztosítása.

Feladat:

- az ábrázolás által a gyermeki képzelet, esztétikai érzék fejlesztése,
- a környezet formálására való igény felkeltése,
- vizuális és manuális tapasztalatok nyújtása,
- különböző technikák elsajátítása, eszközök használatának megismertetése,
- kézügyesség, szín-, forma-, arányérzék, finommotoros koordináció fejlesztése,
- ismerkedés népművészeti elemekkel, műalkotásokkal,
- igény kialakítása az önkifejezésre, alkotni vágyásra, az esztétikai élmények befogadására,
- lehetőségadás a bemutatásra.

Képességfejlesztés:

Értelmi:

- koncentráció, figyelem fejlesztése,
- feladattartás erősítése,
- problémamegoldó képesség fejlesztése,
- belső vizuális kép kivetítésének motiválása,
- vizuális és taktilis percepció fejlesztése,
- koordinációs működés elősegítése.

Szociális:

- együtt alkotás, alkalmazkodás gyakorlása,
- társak alkotásai iránti érdeklődés felkeltése,
- közösségi szokások alakítása,

- esztétikum iránti igény felkeltése, ízlés formálása,
- hagyományörzés jelentőségének felismertetése.

Kommunikációs:

- vizuális témához kapcsolódó beszélgetések alakítása,
- művészettel, népművészettel kapcsolatos szavak, fogalmak megismertetése, alkalmazása a tevékenység közben.

Testi:

- finommotoros mozgások fejlesztése,
- testséma fejlesztése,
- kéz izmainak edzése.

Feldolgozásra javasolt témakörök:

- képalakítás, rajzolás az udvaron, az aszfalton térbeli megjelenítéssel,
- emberalakok, környezeti tárgyak rajzolása saját elképzelés alapján,
- képek rajzolása egyénileg választott színekkel,
- egyéni és közös kompozíciók rajzolása, festése, miniatűr és nagy méretben vékonyabb, vastagabb vonalak, tagoltabb formák, részformák, színek, színfoltok alkalmazása.
- festés technikájának elsajátítása,
- plasztikai munkák: emberalakok, állat- és játékfigurák mintázása,
- homok, agyag, gyurma használata,
- formákra, alakíthatóságra vonatkozó tapasztalatszerzés, arányviszonyok,
- tépéssel, vágással, ragasztással képalakítás (kollázs, montázs),
- rajzolt formák gazdagítása díszítéssel,
- keveréssel újabb színek előállítása,
- festés során vízfesték, tempera, tus, diófafapác használata,
- különleges technikák megismerése - viaszkaré, batikolás, lenyomatok, szalvéta technika, origami,
- játékok, modellek, bábok készítése szerkesztő és konstruáló munkával, mintázással, szövással, fonással,
- díszítés kézimunkával (rajzzal, festéssel, varrással, kivágással, stb.),
- műalkotások nézegetése,
- népi kézművesség megismerése.

Feltételek:

- élmények, tapasztalatszerzés biztosítása,
- változatos, megfelelő mennyiségű eszköz lehetőleg természetes anyagból,
- a zavartalan tevékenységhez megfelelő hely biztosítása,
- az óvodapedagógus tegye a gyermek számára vonzóvá a különféle technikákkal készülő alkotásokat személyes példamutatással,
- adjon lehetőséget az egyéni elképzelések megvalósítására, emelje ki a szépet, különlegeset.

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- tud különféle technikákkal képet alkotni, a technikát önállóan, a rendelkezésre álló anyagokból megválasztani,
- örömmel, saját kezdeményezésre ábrázol,
- képalakításban kifejezi gondolatait, élményeit,
- tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani,
- ábrázoló tevékenysége változatos színhasználatot, és arányosságot mutat,
- díszítő, tervező feladatot kreatívan old meg,
- önállóan és csoportosan is készít alkotásokat.

A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Fontos biztosítani elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segíteni kell a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt fektetni a fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.

Cél:

A gyermek aktivitása és érdeklődése során szerezzen tapasztalatokat a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezetéről. Természethez, emberi alkotásokhoz való pozitív érzelmi viszony kialakítása, és a környezettudatos magatartás megalapozása.

Játékos formában a matematikai érdeklődés felkeltése, a külső világ mennyiségi és formai viszonyainak felfedeztetése, matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése, azok tevékenységben való alkalmazása.

Feladat:

- a környezet megismerése lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzéssel, tevékenységekbe ágyazott ismeretek gyarapításával, ezen megszerzett ismeretek feldolgozásával
- lehetőséget biztosítani, hogy kísérletezés, vizsgálódás, hasonlítások, mérések végzésével élmény alapú tapasztalatait bővítse
- gyermeki kíváncsiság, érdeklődés, megismerési vágy felkeltése
- folyamatos megfigyelési lehetőségek biztosítása
- növények, állatok, és a természeti környezet védelme
- a környezettudatos magatartás kialakítása
- természeti és társadalmi környezet fenntarthatóság elveinek megismertetése

- gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességeinek fejlesztése a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában
- hagyományok ápolása, családi, társas kapcsolatok, kulturális értékek megismerése, szeretete, azok védelme
- a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának elősegítése
- a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása
- megfelelő motiváltsággal, tapasztalatszerzések biztosításával matematikai probléma megoldására ösztönzés
- matematikai jellegű tevékenységek szervezésével az önálló tapasztalatszerzés biztosítása
- önálló vélemény-, ítéletalkotás elősegítése, döntési képességeinek fejlesztése.

Feltételek:

- olyan megelőző tevékenységek biztosítása, amelyek segítik a témakörök feldolgozását
- lehetőség szerint közvetlen, tevékeny tapasztalatszerzés biztosítása
- megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása a tevékenységhez
- tapasztalatszerzési és cselekvési helyzetek biztosítása (önálló és csoportos)
- változatos, megfelelő mennyiségű eszköz biztosítása

Képességfejlesztés:

Értelmi:

- ok-okozati összefüggések felismertetése,
- fogalomismeret bővítése,
- összehasonlítások, következtetések levonása,
- gondolkodás, problémamegoldás, logikai gondolkodás fejlesztése,
- figyelem, emlékezet fejlesztése,
- ítélőképesség alakítása,
- mennyiségi, alaki, nagyságbeli, és téri viszonyok felismerésének fejlesztése,
- mennyiségsszemlélet kialakítása.

Szociális:

- szokások, hagyományok megismerése, kialakítása,
- együttműködés képességének fejlesztése,
- önértékelő képesség fejlesztése,
- egymáshoz, és a környezethez való alkalmazkodás képességének kialakítása,
- együttműködő képesség fejlesztése,
- érdeklődés, motiváltság, és az akarati tényezők fejlesztése.

Kommunikációs:

- aktív és passzív szókincs bővítése,
- nyelvi kifejezőkészség fejlesztése,
- beszédértés fejlesztése,
- önálló vélemények, gondolatok elmondásának motiválása,

- matematikai fogalmak megismertetése, alkalmazása a tevékenységek közben.

Testi:

- testséma fejlesztése,
- észlelés, érzékelés finomítása,
- mozgáskoordináció fejlesztése,
- szem- kéz-láb koordináció alakítása,
- téri tájékozódó képesség fejlesztése,
- finommotorika fejlesztése.

Feldolgozásra javasolt témakörök:

- Családjátékok, különböző szerephelyzetek teremtése, a szűkebb és tágabb környezetből vett minták alapján
- Testséma fejlesztése (testrészek, érzékszervek) testápolás, orvos gyógyító munkájának fontossága, az egészség védelme
- Gyalogos közlekedés szabályainak elsajátítása séták alkalmával, személy és teherszállító járművek megnevezése
- Évszakokkal kapcsolatos megfigyelések, természet változásai, az összefüggések keresése, időjárás, öltözködés kapcsolata
- Napszakok, és az azokhoz kapcsolódó tevékenységek
- Növényápolás, növénygondozás a csoportszobában és az udvaron
- Gyümölcsök, zöldségek megismerése, megnevezése, felhasználhatóságuk
- Állatok természetben való megismerése, állatvédelem, madáretető állítása
- A Föld, a mi bolygónk
- Tapasztalatszerzés a különböző anyagfajtákról
- Környezetünk védelme, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás fontossága
- Tárgyak, személyek összehasonlítása szabadon egy-egy kiemelt tulajdonság szerint
- Tárgyak, személyek szétválogatása saját, ill. megnevezett szempont, tulajdonság szerint
- Tárgyak, személyek, halmazok sorba rendezése mennyiségi tulajdonságaik szerint
- Számfogalom megalapozása: mennyiségek összemérése, relációk gyakorlása, halmazok összemérése
- Számlálás tízes számkörben
- Tő és sorszámnevek
- Hosszúság, magasság, és terület mérése egységekkel
- Geometriai tapasztalatok – sík és térbeli formák megismerése
- Vonalak megfigyeltetése (nyitott, zárt, egyenes, görbe)
- Tájékozódás síkban és térben ábrázolt világban

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik (tudja lakcímét, születési helyét és idejét, szülei nevét, foglalkozását, testvérei nevét),
- ismeri és betartja környezete közlekedésének legfontosabb szabályait, meg tudja nevezni a közlekedési eszközöket,
- ismeri környezete növényeit, állatait, részt vesz azok gondozásában, védelmében,
- megkülönbözteti az évszakokat, hónapokat, ismeri a hét napjait, és a napszakokat,
- meg tudja nevezni testrészeit, érzékszerveit,
- ismeri a színeket, anyagokat, alakzatokat.
- tud 10-es számkörben számlálni, halmazokat létrehozni, kettő vagy többfelé bontani, halmazokhoz hozzátenni, elvenni, egyenlővé tenni,
- tud ismert, megnevezett és meg nem nevezett tulajdonság szerint válogatni és a válogatást folytatni,
- össze tud hasonlítani mennyiségeket,
- válogat alakzatokat, tárgyakat különböző szempontok alapján,
- felismeri a sík- és térbeli alakzatokat,
- tükör segítségével élményt, tapasztalatot szerez (szimmetria előkészítése),
- megnevezi a térbeli állások helyzetének irányait (jobb, bal, alatt, fölött, stb.),
- jól használja a megismert kifejezéseket.

Mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A mozgástevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk a csoportszobában és az udvaron egyaránt. A mozgásos játékok során a testnevelés tevékenységek feladataival összehangolva kínálunk változatos mozgáslehetőségeket.

Szervezett mozgásos tevékenység

Cél:

Az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése, mozgáskultúrájuk, életkoruknak megfelelő mozgás képességük, készségük kialakítása, fejlesztése.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a **játékos, mezítlábas lábtorna keretén belül lábboltozat erősítő, prevenciós célú tartásjavító mozgásfejlesztést**, amely magába foglalja a láb izmainak, ízületeinek, boltozatainak megerősítését és a helyes testtartás kialakítását játékos, motiváló mozgásformák segítségével.

Feladat:

- a gyermekek természetes mozgásának - járás, futás, támasz és függésgyakorlatok, egyensúlyozás, ugrás, dobás – fejlesztése
- gimnasztikai és talajtorna elemek, labdagyakorlatok elsajátítása
- testi képességek - ügyesség, testi erő, gyorsaság, állóképesség – fejlesztése
- helytelen testtartások felismerése, ezen gyermekek differenciált mozgásfejlesztése tartásjavítás, gerinc prevenció
- kúszó-mászó- négykézláb helyzetben végzett gyakorlatok napi szintű alkalmazása
- a lábfej boltozatát kialakító izmok megerősítése megfelelő tornagyakorlatok rendszeres végzésével
- törzsizom erősítése
- légzés szerepének hangsúlyozása, légzőgyakorlatok pontos végrehajtása
- rendszeres testnevelési tevékenységekkel a gyermek egész szervezetének edzése (légző-, keringési-, csont-, és izomrendszer)
- egyensúlyérzék fejlesztése
- koordinált, harmonikus mozgásvilág kialakítása

- az egyszerű alapgyakorlatoktól a bonyolultabb, nagyobb odafigyelést és ügyességet igénylő feladatokig való eljuttatás
- fontos személyiségtulajdonságok alakítása, erősítése (bátorság, fegyelmezettség, kitartás, önkontroll)
- közösségi élet területén egymás segítése, egymásra odafigyelés
- sportszerű magatartás (fair play) megalapozása.

Feldolgozásra javasolt témakörök:

- különböző testhelyzetek, kartartások, törzs-, és lábmozgások,
- játékos gimnasztikai elemek változatos kézi szerekekkel, egyszerű páros gyakorlatokkal,
- természetes járásgyakorlatok, futások, támaszok, mászások, kúszások, fellépés, lelépés ugrások,
- egyensúlygyakorlatok fokozatosság elvének betartásával,
- labdagyakorlatok,
- gurulóátfordulás előre, és hossz tengely körül,
- téri irányokat alakító gyakorlatok,
- nagyobb ügyességet, kitartást, állóképességet igénylő feladatok,
- szabály- és versenyjátékok megjelenése,
- lábboltozat erősítő mezítlábas torna, és helyes testtartást kialakító prevenció célú tartásjavító torna

Alapelvek a lábboltozat erősítő gyakorlatok tervezésében:

- játékoság, változatos eszközhasználat, rendszeresség
- járás természetes talajon
- járásformák különféle talajokon (érdes, puha, rücskös, kemény)
- különböző tárgyak felszedése, megtartása lábujjal
- séta bokák között tartott tárgyakkal
- egyensúlygyakorlatok
- további, gyógytornász által javasolt és szakszerűen bemutatott gyakorlatok preventív alkalmazása

Képességfejlesztés:

Értelmi:

- figyelem, koncentráció fejlesztése
- emlékezet fejlesztése
- szabálytudat fejlesztése

Szociális:

- egymásra való odafigyelés
- versenyszellem kialakítása

Kommunikációs:

- beszédértés fejlesztése
- szókincsbővítés

Testi:

- kondicionális képességek fejlesztése
- koordinációs képességek fejlesztése
- nagymozgások és finommotorikus mozgás fejlesztése
- testséma fejlesztése
- téri tájékozódás fejlesztése

Feltételek:

- a mozgásigénynek és a mozgásgyakorlás anyagának megfelelő hely biztosítása,
- megfelelő mennyiségű, méretű, anyagú, és balesetmentes eszköz felhasználása,
- megfelelő sportöltözet megléte a gyermek és az óvodapedagógus számára,
- tornaterem, tornaudvar higiéniájának megteremtése,
- rendszeres gyakorlási lehetőség biztosítása.

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- mozgása harmonikus, összerendezett,
- tud rövidebb távon egyenletes iramban futni,
- egyensúlyozást igénylő feladatokat biztosan végzi,
- eszközhasználata biztos és önálló,
- tud a térben tájékozódni, ismeri az irányokat,
- szeret mozogni, kitartó a mozgásos tevékenységekben,
- testnevelési játékokban betartja a szabályokat.

Irányított mindennapos mozgás

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Cél: Mindennapos mozgáslehetőségek biztosítása

Feladat:

- Lehetőségek kihasználása a szabad levegőn való mozgásra, tevékenykedésre

- A fejlődés ütemének kedvező befolyásolása, figyelembe véve az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket
- Rendszeres mindennapos testnevelés megvalósítása
- Hetente egyszer lábboltozat erősítő, tartásjavító mozgásfejlesztés
- Egyéni bánásmód alkalmazása
- Felzárkóztatás, tehetséggondozás.
- Testi és koordinációs képességek fejlesztése

Mind az irányított, mind a spontán mozgástevékenységekben érvényesül a céltudatosság, a tervszerűség és a pedagógiai önállóság. A spontán tevékenységek - ugyanúgy, mint az irányítottak - minden korcsoportban megtalálhatók, csak más-más arányban és módszerekkel, bővülő ismeretanyaggal és időkerettel.

Óvodánkban a heti két szervezett mozgás minden korcsoportban megvalósul. Ebből az egyik alapképességet fejlesztő mozgás tevékenység, a másik a lábboltozatot erősítő mezítlábas és helyes testtartást kialakító prevenciós célú tartásjavító torna.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység: az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

Az emberi értéket közvetítjük a munkában való részvétel során közben társaihoz való viszonya, a kölcsönös segítség érzése, a csoporton belül az összetartozás, a felelősség érzése és erkölcsi értékei változnak.

A játék és a munka kapcsolatáról neves pedagógusok így nyilatkoztak: minden jó játékban megfeszített munka és megfeszített gondolkodás van. A **cselekvő tapasztalás** útján elsajátított munkajellegű tevékenység is eszköz a gyermeki személyiség alakulásában.

A gyermek mind a játékban, mind a munkában érzi az „alkotás” örömét. A munka célra irányuló tevékenység. Többnyire külső irányítással folyik, a gyermektől belső fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli.

Cél:

Fokozatos haladás az önkiszolgáló munkától a csoport érdekében végzett, önként vállalt, naposi tevékenységhez. Szívesen és örömmel vegyenek részt a kerti munkákban (kertrendezés, udvar takarítás, növények gondozása).

Feladat:

- Korcsoportonként és gyermekenként bővülő, egyéni képességeknek megfelelő játékos feladatadás.
- Cselekvő tapasztalás lehetőségének biztosítása.

- Munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek, és tulajdonságok alakítása, fejlesztése (türelem, együttműködés, figyelem, fegyelmezettség, felelősségérzet, feladattudat, kitartás, önállóság, önértékelés).
- Erkölcsi tulajdonságok, értelmi és fizikai képességek fejlesztése.
- A munkához való megfelelő méretű, biztonságos eszközök, feltételek biztosítása.
- Folyamatos, konkrét, reális, fejlesztő hatású értékelés.
- Közösségért végzett önálló munkavégzésre való szoktatás.
- Esztétikai igényesség alakítása.

Tevékenységben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg. A figyelem a tanulási folyamat eredménye. Azt tanulják meg a gyerekek, ami saját világukhoz közel áll, illetve amit saját szemszögükből tudnak értelmezni.

Cél:

Az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, több érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Feladat:

- A tanulást támogató környezetet megteremtése, rugalmas keretek biztosítása, tudatos pedagógusi tervezéssel.
- A tanulás folyamatában a gyermek képességnek fejlődését, attitűdök erősítését kell megvalósítani.
- A gyermek előzetes tudására, tapasztalataira építeni az ismeretszerző tevékenységeket.
- Lehetőség biztosítása a játszva tanulásra, a kérdések megfogalmazására.
- A cselekvéseken keresztül szerzett tapasztalat szerzés, felfedezés beépítésének lehetősége
- A cselekvő, felfedező és kreativitást fejlesztő tanulás feltételeinek megteremtése.
- Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során egyéni, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A tanulás lehetséges formái:

- Utánzásos mintakövetés
- Spontán játékos tapasztalat
- Játékos, cselekvéses tanulás
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés
- Problémamegoldó helyzetek

Óvodánkban az éves oktatási tervek korcsoportonként lebontva – havi bontásban, tevékenységi áganként kidolgozva - az óvodapedagógusok rendelkezésére áll módszertani segédanyagként.

Az óvodapedagógus módszertani szabadságával élve megválaszthatja a tevékenység szervezeti kereteit és módszereit.

Javaslat a heti tevékenységekre (kiscsoportban kezdeményezésekre):

Korcsoport		Heti alkalmak	Tevékeny időtartama
Kiscsoport	Mesélés, verselés	2	5-15 perc
	Ének, zene, népi játék, tánc	1	5-15 perc
	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	1	5-15 perc
	Külső világ tevékeny megismerése	1	5-15 perc
	Mozgás	1	20 perc
	Mozgás – mezítlábas lábtorna	1	20 perc
Középső csoport	Mesélés, verselés	2	15-20 perc
	Ének, zene, népi játék, tánc	1	15-20 perc
	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	1	15-20 perc
	Külső világ tevékeny megismerése	1	15-20 perc
	Mozgás	1	30 perc
	Mozgás – mezítlábas lábtorna	1	30 perc
Nagycsoport	Mesélés, verselés	2	30-35 perc
	Ének, zene, népi játék, tánc	1	30-35 perc

	Rajzolás, mintázás, kézimunka	1	30-35 perc
	Külső világ tevékeny megismerése	1	30-35 perc
	Mozgás	1	35 perc
	Mozgás – mezítlábas lábtorna	1	35 perc
	Tehetség támogatás (igény szerint választható)	1	45 perc
Nagy+ csoport (ismétlő nagy csoport)	Mesélés, verselés	2	30-45 perc
	Ének, zene, népi játék, tánc	1	30-45 perc
	Rajzolás, mintázás, kézimunka	1	30-45 perc
	Külső világ tevékeny megismerése	1	30-45 perc
	Mozgás – testnevelés	1	30-45 perc
	Mozgás – mezítlábas lábtorna	1	30-45 perc
	Tehetség támogatás (igény szerint választható)	1	45 perc

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az óvodáskor végére a gyermek testi, lelki és szociális területen az alábbi feltételek teljesülésével válik iskolaéretté, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

Testi érettség jellemzői:

- az idegrendszer életkornak megfelelő fejlettsége, érettsége,
- életkornak megfelelő testi fejlettség és egészségi állapot,
- az izmok kellő fejlettsége (teherbíró képesség, helyben ülés...).
- megváltozott testarányok
- a fogváltás megkezdődik
- teherbíró
- összerendezettebb mozgás
- megfelelő egyensúlyérzék
- harmonikus finommozgás
- grafomotorikai készsége alkalmas a megfelelő ceruzafogásra
- mozgását, viselkedését, testi szükségleteit kielégítését szándékosan irányítani képes

Lelki - érzelmi - akarati (pszichikus) érettség jellemzői:

- sokféle érzelem kimutatására képes
- hangulata nem befolyásolja a kötelesség megtartásában
- kitartó a különböző tevékenységekben
- kudartűrése jó, játékban és tanulási szituációkban egyaránt
- a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés képessége
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, téri érzékelése fejlettebbé válik
- alak, forma, méret, szín pontos felfogása megtalálása, kiemelése egy képi környezetből
- összetartozó részek értelmes egészként való észlelése (Gestalt-látás)
- adott tárgyak térbeli helyzetének helyes felismerése, megítélése
- vizuális információk téri elrendezése, sorbarendezése, szelektálása, a téri viszonyokat kifejező verbális kifejezések használata
- koordinált mozgás szem- kéz-láb összerendezett célszerű együttes mozgása
- rövid idejű vizuális-verbális memória
- laterális dominancia kialakulása
- helyes testséma tudat és a térbeli viszonyok pontos érzékelése
- látott, hallott információk összekapcsolásának képessége, motoros visszaadása
- a természeti és társadalmi környezetre vonatkozó tapasztalatok (tájékozottság)
- az ábrázolókészség fejlettsége (a finommotorika pontos működése, a leutánzás készsége, önállóság)
- a mozgások célnak megfelelő vezetése, megfelelő kézügyesség

Beszédképesség érettség jellemzői:

- helyes a hangképzése, beszéde tartalmilag, formailag is megfelelő
- akusztikus differenciálásra képes
- életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni gondolatait, megfelelő szókinccsel.
- társalgás alapszabályait elfogadja, türelemmel végighallgat másokat is
- érthetően, folyamatosan kommunikál -gondolatait, érzelmeit érthető formában tudja közölni

Értelmi érettség jellemzői:

- a lényeglátás, bizonyos fejlettsége, analitikus-szintetikus gondolkodás
- elemi fogalmak, ítéletek létrehozása, kreatív gondolkodás
- az ok-ok okozati viszonyok és a dolgok közötti összefüggés látása
- az előre tervezés képessége
- a szóbeli kifejezőkészség fejlettsége
- akaratlagos figyelemre való képesség, tartós, összpontosításra képes
- pontos megfigyelőkészség; a tárgyak jelenségek fontosabb jegyeinek megfigyelésére való képesség,

- megbízható emlékezet: ismeretlen, idegen fogalmakat nem tartalmazó, körülbelül 14-16 szótag terjedelmű mondat visszaadása hallás után, hallott, tanult rövid mesék lényeges mozzanatainak felidézése,
- tanulékonyság: a feladatok életkorra jellemző időn belüli feldolgozása
- feladattudat, feladattartás: monotónia tűrés
- átlagnak megfelelő munkatempó, önálló munkavégzésre való képesség
- ismeri és elfogadja a szabályokat, viselkedés alapvető szabályait
- feladattudata erősödik, belsőleg motivált az új kihívásokra, kitartó a feladatok, problémahelyzetek megoldásában
- képes következtetéseket levonni és egyszerű ítéletalkotásra
- összehasonlító műveletéből indul ki, azonosságot, különbözőségeket meglát
- gondolkodási műveleteket alkalmazza (analízis, szintézis, általánosít..stb.)
- konkrét, szemléletes tapasztalatból eljut az elvont fogalmakon át a művelet elvégzéséig, a képszerű gondolkodás mellett
- koncentrált figyelemmel végzi a feladatokat
- ismeri és alkalmazni tudja a közlekedési szabályokat
- ismeri szűkebb lakókörnyezetét
- ismeri a növényeket, az állatok élőhelyeit, gondozását, védelmét
- felismer természet és az ember közötti kölcsönhatások miértjeit
- magatartásformákkal alkalmazkodik tud a társadalmi és természeti környezethez
- elemi mennyiség ismeretei vannak
- elfogadja társai viselkedéseit, alkalmazkodik a közösség érdekében, önkontrollja uralja érzelmeit

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek a kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

- Képes lesz együttműködni, kapcsolatot teremteni az új felnőttekkel és a társaival.
- Bizalommal fordul a felnőttek felé, elfogadja őket.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, szükségleteit tudja késleltetni.
- Szabályok szerint tud viselkedni, hétköznapi életben és a játékban egyaránt.
- Konfliktus helyzetekre megfelelő módon reagál.
- Segít társainak és a felnőtteknek.
 - Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb.
 - Önállósága erőteljes, önfegyelme megfelelő a kötöttebb helyzetek elfogadására is.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

ÖSSZEGZÉS

Pedagógiai programunk az érvényben lévő törvények és jogszabályok figyelembevételével, az egyenlő hozzáférés biztosításával, a hozzánk járó gyermekek komplex személyiségfejlesztésére törekszik. Azon képességek kialakítását célozza, melyek segítségével óvodásaink szeretetben, biztonságban, változatos tevékenységek felkínálásán keresztül tartalmasan tölthetik nálunk óvodás éveiket.

Felhasznált irodalom

- **363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról**, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról – www.njt.hu, letöltés ideje 2025.06.30
- **Aszalai Anett, Horváth Judit, Horváthné Csapucha Klára, Dr. Rónáné Falus Júlia:** Amit az óvónőnek észre kell venni, Flaccus Kiadó, Budapest, 2009
- **Rita L. Atkinson, Richard C. Atkinson, Edward E. Smith, Daryl J. Bem, Susan Nolen-Hoeksema:** Pszichológia, Osiris kiadó, Budapest, 2003
- **Bálintné Pál Éva, Beke Éva, Mészáros Jánosné, Sápi Beáta, Virág Gizella:** Képességfejlesztés – képességmérés az óvodában, Didakt kiadó, Debrecen, 2008
- **Michael Cole, Sheila R. Cole:** Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó Budapest, 2006.
- **Dr. Hegyi Ildikó:** Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban, Okker Oktatási Kiadó, Budapest
- **Dr. Kolozsvári Judit:** „Más” gyerek, „más” szülő, „más” pedagógus, OKKER Kft, Budapest, 2002
- **Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes:** Gyermeklélektan, Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2006

A dokumentum jellege: nyilvános.

Megtalálható:

- www.kimbiovi.hu
- óvodavezetői irodában
- nevelői szobában

Legitimációs és érvényességi záradék

Jelen Pedagógiai Program érvényessége: 2025.09.01-től visszavonásig.

Hatályba lépésével érvényét veszti a KIMBI Óvoda eddigi Pedagógiai Programja. A módosítás indoka: **törvényi változás**.
Óvodai nevelés országos alapprogramjának módosítása.

A **KIMBI Pedagógiai Program** a nevelőtestület bevonásával készült.

Az óvoda alkalmazotti közössége a Pedagógiai Programot megismerte és elfogadta.

Nevelőtestület nevében: Katona György

Alkalmazotti közösség nevében: Miklós

Budapest Hegyvidék, 2025. június 20.

Nyilatkozom, hogy az általam jóváhagyott **KIMBI Pedagógiai Program** az éves elfogadott költségvetésen túl a fenntartón többletköltséget nem ró.

Hadházi-Borsos Réka Kinga
óvodaigazgató

Budapest Hegyvidék, 2025. június 20.

A Szülői Szervezet (KIMBISZK) a **KIMBI Pedagógiai Program** módosításának okáról tájékoztatást kapott, a Pedagógiai Programot megismerte.¹

Miklós György
Szülői Szervezet nevében

Budapest Hegyvidék, 2025. június 20.

A **Kimbi Óvoda Pedagógiai Programját** jóváhagyásra a fenntartó Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzatnak megküldte.

A **Kimbi Óvoda Pedagógiai Programját** a fenntartó 71/2025. (IX. 16.) számú határozatával jóváhagyta.²

[Signature]
fenntartó

Budapest Hegyvidék, 2025. **2025. SZEP 23**

¹ Nkt. 72. § (5) A szülő joga kikötésben, hogy a megismerje a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját, kiemelését, tájékoztatás legyen az ottani feladatokról.
² Nkt. 83. § (1) jóváhagyja a köznevelési intézmény SZMSZ-ét, pedagógiai programját, éves munkatervét, pedagógiai-továbbképzési intézményi programját